62 Ca 42/2007-337

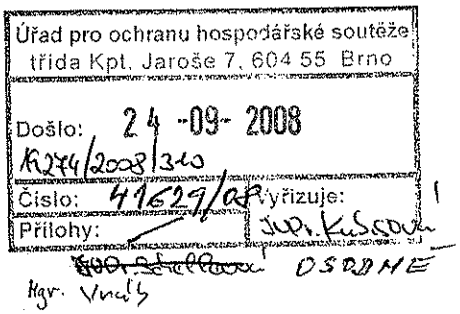

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Tesáka, Ph.D. a soudců JUDr. Davida Rause, Ph.D. a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce **Dopravní podnik Ústeckého kraje a.s.,** se sídlem Praha 5, Lumiérů 41, IČ 25497961, zastoupeného JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Brno, Těsnohlídkova 9, proti žalovanému **Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,** sídlem Brno, třída Kpt. Jaroše 7, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. R 138/2006/01-12460/2007/310 ze dne 4.7.2007,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce napadá žalobou rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. R 138/2006/01-12460/2007/310 ze dne 4.7.2007, kterým byl zamítnut žalobcův rozklad a potvrzeno předchozí rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vydané v prvním stupni správního řízení č.j. S 227/06-19569/06-SOHS II ze dne 6.11.2006.

I. Shrnutí podstaty věci

Žalovaný rozhodl, že žalobce tím, že dne 1.8.2006 přerušil provoz 2135 spojů veřejné linkové dopravy na území Ústeckého kraje, přičemž svůj úmysl přerušit provoz těchto spojů veřejné linkové autobusové dopravy na území Ústeckého kraje k 1.8.2006 oznámil Ústeckému kraji teprve dne 26.7.2006, čímž neposkytl dostatečný

časový předstih umožňující včasnou adaptaci Ústeckého kraje a spotřebitelů na nastalou situaci, zneužil své dominantní postavení ve smyslu § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOHS"), na trhu poskytování dopravních služeb v regionální linkové autobusové dopravě na území Ústeckého kraje, a to na újmu spotřebitelů poptávajících služby veřejné linkové regionální autobusové dopravy na území Ústeckého kraje.

Toto jednání bylo žalobci do budoucna zakázáno a žalobci byla uložena pokuta ve výši 700.000,- Kč. Zároveň bylo samostatnou výrokovou částí prvostupňového rozhodnutí, napadeným (druhostupňovým) rozhodnutím potvrzeného, deklarováno, že k porušení § 11 odst. 1 ZOHS přerušením provozu 2135 spojů veřejné linkové autobusové dopravy na území Ústeckého kraje dne 1.8.2006 bez objektivně ospravedlnitelného důvodu nebylo ve správním řízení prokázáno.

II. Shrnutí žalobních bodů

Žalobce napadá shora uvedené rozhodnutí v celém rozsahu; žalobní body obsažené v žalobě soud strukturoval následovně:

Žalobce jednak namítá vyloučení správního úřadu z rozhodování, neboť ještě předtím, než v dané věci rozhodl správní orgán prvního stupně, se předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vyjadřoval pro média v tom smyslu, že je žalobce předmětným správním deliktem vinen a bude mu uložena pokuta. Takto nepřípustně a předjímajícím způsobem působil na rozhodovací činnost správního orgánu prvního stupně, kdy sám jako odvolací orgán presumoval svoje vlastní rozhodnutí předtím, než rozhodl prvostupňový orgán. Obdobně se vyjadřoval ještě předtím, než proběhlo řízení ve druhém stupni. Proto je podle žalobce důvodné se domnívat, že existují důvody pro podjatost předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Žalobce dále dovozuje bližší kontakt předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a právního zástupce Ústeckého kraje, jenž ve vztahu k posuzovanému jednání žalobce podal na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže podnět k zahájení správního řízení. Žalobce poukazuje na to, že předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se v médiích vyjádřil, že tohoto zástupce, stejně jako další právníky, zná a tyká si s ním. Žalobce v této souvislosti považuje žalobce za nepřípustné, aby se státní úředník v postavení rozhodujícího správního úřadu účastnil soukromým večírků právních zástupců možných účastníků řízení; i tato skutečnost je podle žalobce důvodem pochybností o podjatosti předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Vyloučit vedoucího ústředního orgánu státní správy pro podjatost podle § 14 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád"), nelze, a je tedy nepochybné, že za existence stávající platné právní úpravy není možné vést řádné správní řízení. Žalobce namítá, že § 14 odst. 6 správního řádu, který brání prohlásit předsedu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za osobu vyloučenou ze správního řízení, je ustanovením, jež je v rozporu s ústavním pořádkem garantujícím právo na spravedlivý proces (čl. 6 odst. 1 Úmluvy vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a proto žalobce navrhuje, aby soud předložil věc Ústavnímu soudu ke zrušení § 14 odst. 6 správního řádu.

Žalobce dále poukazuje na bod 36 odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, kde se uvádí, že Ústecký kraj disponoval informacemi, které v rámci své úřední činnosti získal krajský úřad od žalobce jakožto účastníka řízení při vydávání licencí. K takovým skutečnostem však nesmí být přihlíženo s poukazem na § 51 odst. 1 správního řádu. Z toho žalobce dovozuje další skutečnost nasvědčující vyloučení předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jakožto oprávněné úřední osoby z podjatosti.

Dále žalobce namítá a podrobně argumentuje věcnou nepříslušnost správního úřadu – žalovaného. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že se na žalobce nevztahuje vyjmutí z působnosti ZOHS podle jeho § 1 odst. 3. Žalobce dovozuje a podrobně argumentuje, že zajišťování veřejné linkové osobní dopravy v režimu závazku veřejné služby není založeno existencí smlouvy o závazku veřejné služby, ale rozhodnutím správního úřadu o udělení licence. Právě licence zakládá podle žalobce existenci právního vztahu k závazku veřejné služby, nikoliv samotná smlouva s krajem, která pouze upřesňuje technické a ekonomické podmínky poskytování předmětné služby. Žalovaný nevyčkal výsledku řízení o podaných kompetenčních žalobách v této otázce, ač měl, neboť pokud by bylo rozhodnuto o tom, že kraj nebyl oprávněn uzavírat smlouvy o závazku veřejné služby, mělo by toto rozhodnutí zásadní vliv na posouzení věcné příslušnosti žalovaného k rozhodování v dané věci. Nevyčkal-li přitom žalovaný na rozhodnutí o kompetenčních žalobách, měl si jako předběžnou otázku vyřešit vztah čl. 14 odst. 1 Nařízení Rady EHS č. 1191/69 a § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon"), ve vztahu k oprávnění kraje uzavírat za stát smlouvy o závazku veřejné služby. Za současné právní situace pak neměl k § 19 odst. 1 silničního zákona pro rozpor s normou vyšší právní síly přihlédnout a čl. 14 odst. 1 uvedeného nařízení aplikovat přímo způsobem v souladu se stanoviskem Ministerstva vnitra, na které žalobce rovněž poukazuje. Neučinil-li tak podle žalobce správní úřad, je povinen tak učinit soud. Proto žalobce navrhuje, aby soud věc předložil Ústavnímu soudu ke zrušení § 19 odst. 1 silničního zákona. Dojde-li ke zrušení předmětného ustanovení, bude jednoznačně jediným oprávněným k uzavírání příslušných smluv toliko stát, zastoupený přímo Ministerstvem dopravy.

Žalobce rovněž zpochybňuje samotný závěr žalovaného, že žalobce není vyjmut z věcné působnosti ZOHS na základě § 1 odst. 3 ZOHS. Podle žalobce je naopak tento vyjmut, neboť poskytuje služby obecného hospodářského významu, kdy zajišťování těchto služeb by bylo podle žalobce aplikací ZOHS vyloučeno.

Žalobce není podle svých žalobních tvrzení ani soutěžitelem podle § 2 odst. 1 ZOHS, neboť se neúčastní hospodářské soutěže a tuto nemůže svým jednáním ovlivňovat. Tu žalobce poukazuje na skutečnost, že žalovaný sám v minulosti k celé řadě podnětů žalobce, který se domáhal jeho zásahu proti chování Ústeckého kraje, který vystupoval jako soutěžitel, ovlivňoval hospodářskou soutěž v dané oblasti a zneužíval své postavení dominantního zadavatele veřejných služeb, nerozhodl a dané podněty ignoroval, aniž by je řádným procesním postupem odložil. Žalovaný v těchto případech prostými přípisy svoji věcnou příslušnost k řešení těchto podnětů odmítal

s poukazem na to, že se ZOHS na danou problematiku nevztahuje. V rozporu s tímto přístupem k podnětům žalobce však ve skutkově podobném případě podnětu Ústeckého kraje směřujícího proti žalobci zasáhl a řízení zahájil. Takový postup žalovaného je dle žalobce nepřípustný a rovněž odůvodňuje podezření z podjatosti z konkrétních oprávněných úředních osob, které v řízení a rozhodování zjevně stranily Ústeckému kraji jakožto podateli a znevýhodňovali žalobce, který ve vztahu k Ústeckému kraji vystupoval rovněž jako oznamovatel.

Obsáhlou argumentací žalobce rovněž zpochybňuje správnost skutkových zjištění žalovaného. Žalovaný svůj názor v odůvodnění napadeného rozhodnutí složitě odůvodňuje konstrukcí založenou na tom, kdy žalobce mohl o možnosti přerušení jím provozované linkové osobní dopravy poprvé vědět a kdy mohl zjistit, že tato výluka je nevyhnutelná. Žalovaný podle žalobce ignoroval důkazy, které žalobce v řízení předložil a ze kterých vyplývá, že o nutnosti výluky se žalobce dozvěděl prokazatelně z účetních a dalších podkladů v měsíci červenci 2006. Do té doby nemohl žalobce s možností výluky kalkulovat a z tohoto důvodu ji tedy ani nemohl Ústeckému kraji oznamovat. Situaci navíc vyhrotil sám Ústecký kraj, který předmětnou službu přijímal v úmyslu za ni neplatit. Právě za situace, kdy by žalobce předmětnou službu kraji i nadále poskytoval a kraj své závazky za poskytovanou službu nehradil, by se žalobce mohl dopustit trestného činu úvěrového podvodu, a to za situace, pokud by na provoz půjčené prostředky nedokázal včas všechny vracet, případně též trestného činu upřednostňování věřitele, čemuž musel svým chováním žalobce aktivně zabránit. Jednání žalobce tak, jak je žalovaným popsáno, bylo jednáním v krajním nouzi, kdy na jedné straně stála varianta výluky a na straně druhé varianta trestního stíhání statutárních orgánů za možnou hospodářskou trestnou činnost. Žalovaný přitom měl k existenci krajní nouze přihlížet z úřední povinnosti. Žalobce se nemohl domoci ani úhrady svých prokazatelných nákladů, a to přesto, že z dopisu ze dne 3.3.2006 určeného Ústeckému kraji vyplývalo, že bude závazek veřejné dopravy vykonávat pouze za jejich úhradu, s tím, že o dalších nárocích žalobce rozhodnou soudy nebo Ministerstvo dopravy. Za podstatné považuje žalobce skutečnosti, že žalobce Ústecký kraj o možnosti informoval buď přímo nebo konkludentním jednáním, a to mnohem dříve, a sice v rámci celé řady jednání a korespondence. Že se tak nestalo výslovnou písemnou formou, nelze klást na újmu žalobci, neboť zákon mu neukládá povinnost výluku oznámit písemně. Zcela postačí jakékoliv vyjádření připravenosti dopravu přerušit za předpokladu, že se tak stane způsobem, který je adresátu takového oznámení zřejmý a srozumitelný, zejména za situace, kdy kraj z úřední povinnosti věděl, že veřejnou linkovou dopravu bez provozních dotací provozovat nelze. To podle žalobce Ústecký kraj potvrdil tím, že na identické linky provozované žalobcem vyhlásil už v dubnu 2006 koncesní výběrová řízení s cílem dotovat vybraným dopravcům prokázanou ztrátu z těchto linek. Jak je podle žalobce dále zřejmé ze sdělovacích prostředků, již v únoru 2006 hejtman Ústeckého kraje v placené příloze pro severočeská periodika potvrdil, že je mu známo, že k výluce dopravy dojde a z tohoto důvodu jedná o zajištění dopravy formou tzv. vrchnostenského nařízení, kdy má možnost dopravu konkrétnímu dopravci až na jeden rok nařídit. Tu žalobce poukazuje na komerční přílohu MF Dnes a Právo „Ústecký Kraj" č. 2/2006. Rovněž v oficiální tiskové zprávě Ústeckého kraje ze dne 13.3.2006 hejtman Ústeckého kraje uvádí, že zahájil jednání s novými dopravci pro případ výluky ze strany žalobce.

Z toho je podle žalobce zřejmé, že již nejméně od února 2006 byl Ústecký kraj o možnosti výluky informován a stejně tak byl srozuměn se svými možnostmi zajištění dopravy formou vrchnostenského nařízení. Ústecký kraj musel mít minimální od února 2006 připraven i scénář kroků pro případ, že žalobce s uplynutím výpovědní lhůty k 1.4.2006 dopravu ukončí, což mu i v tendenčním chápání vzniku i zániku závazku veřejné služby krajem umožňovalo uvedené nařízení. Z tohoto pohledu se lhůta oznámení výluky žalobcem kraji jeví jako dostatečná pro vydání vrchnostenského opatření tak, aby provoz dopravy byl zachován. I kdyby žalobce vyrozuměl Ústecký kraj o výluce s větším předstihem, tento by nebyl schopen zajistit náhradní dopravce, neboť ti neměli licence a situace by se musela řešit prostřednictvím vrchnostenského opatření. Žalobce tedy souhrnně dovozuje, že Ústecký kraj musel být o dané situaci dopředu vyrozuměn, přitom pochybení žalovaného spatřuje žalobce v tom, že dokazovaní nedoplnil o výslechy statutárních orgánů Ústeckého kraje za účelem zjištění, proč kraj na ohlášenou výluku i její možnost včas nereagoval, a to ať již po vlastním podání výpovědi smlouvy závazku veřejné služby tak po oznámení výluky. Žalovaný tedy pochybil, pokud dané skutečnosti v řízení neověřil. Z tohoto důvodu tedy žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, a tím se dopustil nesprávného právního hodnocení daného skutku. Tu žalobce dodává, že pokud by byl v řízení o rozkladu vyrozuměn o dokončeném dokazování a o možnosti vyjádřit se k podkladům o možnosti rozkladu, zajisté by tyto důkazy pro správní řízení navrhl.

Pokud žalobce ve správním řízení namítal, že ČSAD Česká Lípa a.s. byla schopna dopravu od 1.8.2006 zajistit, pak k opačnému závaru dospívá žalovaný toliko na základě vlastního správního uvážení bez řádného podkladu.

Nesprávný je rovněž názor žalovaného, že žalobce provozoval komerční linky, jelikož neměl uzavřeny na příslušné linky smlouvu o závazku veřejné linky a ani neměl jejich provoz nařízený vrchnostenským nařízením. Žalobce totiž výpověď smlouvy o závazku veřejné služby napadl žalobou u soudu. Toto řízení bylo přitom ve vztahu k věci vedené před žalovaným řízením o předběžné otázce – a žalovaný měl rozhodnutí soudu ve věci výpovědi smlouvy vyčkat.

Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že jednáním žalobce došlo k paralýze základní dopravní obslužnosti kraje a k újmě na straně spotřebitele, pak pro tento závěr neskýtá spis ani odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečnou oporu. Žalobce naopak tvrdí, že k paralýze dopravní obslužnosti a újmě na straně spotřebitelů došlo v důsledku činnosti, resp. nečinnosti Ústeckého kraje, který nebyl schopen v dostatečné lhůtě po 26.7.2006 vydat vrchnostenské nařízení a od února 2006 vybrat na dané linky jiné dopravce. Pak nemůže být souvislost mezi jednáním žalobce a žalovaným uváděným následkem. Zatímco žalovaný nepřípustně posoudil jednání Ústeckého kraje, tedy hodnotil je jako přiměřené, aniž by vyčkal výsledků trestního řízení, v případě žalobce prohlásil, že výsledku trestního řízení vyčká, což však neučinil.

Rovněž závěr žalovaného, podle něhož postup Ústeckého kraje nevykazoval nečinnost, nýbrž byl adekvátním vzhledem k faktickým i právním okolnostem, je

toliko správním uvážením žalovaného a nemá oporu v provedeném dokazování. V této souvislosti je nesprávně konstruována újma spotřebitelů, která je přičítána žalobci, ačkoli z povahy věci je zřejmé, že tato újma vznikla v důsledku toho, že Ústecký kraj nevydal včas vrchnostenské nařízení, resp. neuhradil aktivně dlužné částky, popř. že včas nezajistil výběr nových dopravců poté, kdy smlouvou o závazku veřejné služby se žalobcem dle jeho názoru platně vypověděl. Ústecký kraj se choval i po podané výpovědi tak, jakoby smlouva o závazku veřejné služby dále platila a služby odebíral, ale neplatil za ně. Tuto skutečnost pak žalovaný hodnotil v rozporu se zásadami logiky.

Samostatnými námitkami žalobce brojí proti tomu, že by disponoval dominantním postavením. Nehledě k tomu, že žalobce není soutěžitelem a že se na něj vztahuje výjimka podle § 1 odst. 3 ZOHS, nemá ani dominantní postavení. Žalobce totiž nemá takovou tržní sílu, která by mu umožňovala chovat se ve značné míře nezávisle na spotřebitelích, neboť objektivně existuje naprosto zřejmá a značná závislost žalobce na objednateli dopravy závazku veřejné služby. Stejně tak nelze dovozovat nezávislost žalobce na spotřebitelích – cestujících, kteří se placením jízdného podíleli na zhruba 50 procentech tržeb žalobce. Naopak je žalobce existenčně závislý na svých spotřebitelích. Tu žalobce poukazuje na absurditu konstrukce, podle níž měl zneužít dominantního postavení vůči spotřebitelům, na kterých je fakticky existenčně závislý. Žalovaný v této souvislosti nehodnotil všechny parametry tržní síly, jak jsou ze ZOHS podávány. Dále žalobce v souvislosti se stanovením jeho dominantního postavení zpochybňuje geografické vymezení relevantního trhu. Žalovaný měl totiž relevantní trh vymezit jako území pokryté souborem linek provozovaných soutěžitelem (tu žalobcem), což podle žalobce neučinil. Relevantním trhem jsou území Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Středočeského kraje a Karlovarského kraje, přitom na tomto relevantním trhu nezaujímá žalobce tržní podíl přesahující 40 %, a tedy ani z tohoto důvodu nemá dominantní podstavení.

Pokud jde o pětidenní lhůtu, která je údajně nedostatečná, jak dovozuje žalovaný, pak žalobce poukazuje na skutečnost, že ČSAD Česká Lípa a.s. dopisem Ústeckému kraji ze dne 27.7.2006 deklarovala, že je schopna zajistit dopravu ve lhůtě čtyř dnů. To, že ji nebyla schopna zajistit ve lhůtě jednoho dne, nevylučuje, že by ji nebyla schopna zajistit v situaci, kdy by Ústecký kraj jednal okamžitě dne 27.7.2006 a nikoli až dne 1.8.2006. To podle žalobce dokazuje, že ve skutečnosti měl Ústecký kraj zájem na tom, aby doprava byla přerušena a aby měl důvod pro zahájení řízení o odebrání licence.

Žalovaný se dále dle žalobce nevypořádal s namítanou nezákonností výroku II. rozhodnutí vydaného v prvním stupni správní řízení, který je podle žalobce neurčitý, neboť neobsahuje přesně formulovaný zákaz, který by žalobce zavazoval, a pouze neurčitě odkazuje na jednání dříve uvedené. Zákaz vyjádřený ve výroku II. uvedeného prvostupňového rozhodnutí je nevykonatelný pro svoji neurčitost.

Žalovaný se rovněž nedostatečně vypořádal s existencí materiální stránky předmětného deliktu. I kdyby žalobcovo jednání bylo formálně správním deliktem,

postrádá společenskou nebezpečnost, která je coby materiální znak podmínkou protiprávnosti daného jednání. Žalobce tu namítá, že jeho jednáním nevznikla žádná porucha ani újma koncovým spotřebitelům. K výluce v dopravě došlo proto, že Ústecký kraj nevydal v dostatečné lhůtě vrchnostenské nařízení a neplnil své povinnosti – nehradil své závazky. Pokud navíc předmětný skutek spočíval v tom, že žalobce neoznámil výluku včas, nebyly splněny ani formální znaky deliktu, žalovaný sice uvádí, jakým jednáním měl být ZOHS porušen, nepřiřazuje je však k některé ze skutkových podstat uvedených v § 11 odst. 1 ZOHS. Vymezená skutková podstata jednání, ve kterém žalovaný spatřuje správní delikt, je tak podle žalobce nekonkrétní a co do interpretačního vzorce jde nad rámec interpretace v zákoně demonstrativně vymezených skutkových podstat správního deliktu. Tak byl § 11 odst. 1 ZOHS rozšířen o novou skutkovou podstatu, nepodřaditelnou pod některé z uvedených ustanovení. Nadto žalobce zpochybňuje, že by výrok napadeného rozhodnutí obsahoval jasně a stručně formulovaný výrok o žalobcově vině.

Žalovaný rovněž pochybil, když před vydáním napadeného rozhodnutí žalobce neseznámil s tím, že skončil dokazování a že se může seznámit a vyjádřit k podkladům rozhodnutí.

Pokud se navíc žalovaný odvolává na listiny, které mají původ v korespondenci mezi ČSAD Česká Lípa a.s. a Ústeckým krajem, ve správním spise nejsou obsaženy žádné záznamy o provedení důkazu listinami podle § 53 odst. 6 správního řádu, z čehož lze usoudit, že takové důkazy provedeny nebyly. Dokazování tak bylo provedeno v rozporu se zákonem. Dále žalobce poukazuje na dílčí vady rozhodnutí.

Žalovaný se kromě toho nezabýval otázkou aplikace komunitárního práva; žalovaný totiž měl zkoumat, zda není naplněna podmínka alespoň potenciálního dotčení obchodu mezi členskými státy, na základě kterého by měl aplikovat přímo čl. 82 smlouvy ES.

Souhrnně pak žalobce proti hodnocení jeho jednání namítá, že každý subjekt má vždy možnost hájit se tím, že jeho chování je objektivně ospravedlněno legitimními ekonomickými důvody. Ze strany žalobce existovaly v tomto konkrétním případě objektivně ospravedlnitelné ekonomické důvody, a tudíž opatření, která žalobce uplatnil, nelze považovat za zneužití dominantního postavení. Žalobce připomíná, že Ústecký kraj neplatil za dopravu tři měsíce od 1.5.2006 a nezabezpečil základní dopravní obslužnost, ačkoli mu minimálně od února 2006 bylo známo, že žalobce provoz osobní linkové dopravy přeruší, jakmile mu dojdou prostředky v případě, že mu Ústecký kraj nebude provádět úhrady. Ačkoli byl Ústecký kraj s touto situací seznámen, prokazatelně nic účinného k zajištění autobusové dopravy nečinil. Prokázaná ztráta je podle žalobce objektivní kategorií a zneužití dominantního postavení je tak vyloučeno.

Žalobce navrhuje doplnit dokazování tak, jak podle jednotlivých žalobních tvrzení neprovedl žalovaný.

Ze shora uvedených důvodů, v žalobě podrobně argumentovaných, tedy žalobce

navrhuje, aby napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí vydané v prvním stupni správního řízení byla zrušena a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Na tomto svém stanovisku a argumentaci setrval žalobce po dobu celého řízení před soudem, v replice k vyjádření žalovaného i při jednání soudu.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost žaloby popírá. Setrvává na závěrech, které prezentoval v napadeném rozhodnutí; podstatná část námitek byla již uplatněna ve správním řízení a žalovaný se s nimi vypořádal v napadeném rozhodnutí.

Žalovaný předně odmítá veškeré námitky týkající se podjatosti předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Jsou spekulativní a nepřípadné.

Pokud jde o namítanou věcnou nepříslušnost žalovaného, tu je poukazováno na skutečnost, že ani jedna z podmínek podávaných z § 1 odst. 3 ZOHS vyjímající z osobní působnosti ZOHS určité soutěžitele, není naplněna. I kdyby však žalobce poskytoval službu obecného hospodářského významu, nic by to neměnilo na závěru o tom, že by uplatnění ZOHS mu poskytování těchto služeb znemožňovalo. Nebyl to ZOHS, jehož uplatnění by znemožnilo poskytování služby, jež by mohla být službou obecného hospodářského významu, nýbrž to byl sám žalobce, který autonomně poskytování těchto služeb přerušil a byl za to právě podle ZOHS sankcionován. Další argumenty, které žalobce uvádí v souvislosti s kompetenčními žalobami a okamžikem vzniku závazku veřejné služby, nemohou závěr o věcné příslušnosti žalovaného nijak ovlivnit. Nadto řízení o kompetenčních žalobách, jak na ně žalobce upozorňuje, nepředstavují předběžnou otázku, neboť tyto otázky nepředstavují otázku, na jejímž řešení závisí vydání rozhodnutí žalovaného.

Stejně tak námitky proti tomu, že by žalobce nebyl soutěžitelem, nejsou důvodné. Žalobce je soutěžitelem, nadto nepřináší žádné argumenty, proč by jím být neměl. Ve vztahu k žalobci byla dovozena existence hospodářské soutěže, z čehož implicitně vyplývá, že se jí žalobce účastní.

Pokud jde o nesprávná skutková zjištění, pak žalovaný poukazuje na skutečnost, že žalobce nedoložil účetní a ani žádné jiné doklady, z nichž by mělo vyplývat, že se o nutnosti výluky prokazatelně dozvěděl v měsíci červenci roku 2006. Nadto žalobci nic nebránilo informovat Ústecký kraj, alespoň podmíněně, dříve než pouhých 5 dnů předem, tak, aby se jak Ústecký kraj, tak spotřebitelé, mohli adaptoval na nastalou situaci. To platí nehledě na skutečnost, že žalobce měl možnost zprostit se povinnosti poskytování přepravních služeb žádostí o odejmutí licence v souladu se silničním zákonem. Tu žalovaný poznamenává, že žalobce se žádným způsobem v žalobě nevyjadřuje k této eventualitě, resp. neuvádí, z jakého důvodu nežádal o odejmutí licence, přestože je tato možnost v napadeném rozhodnutí několikrát zmiňována.

Pokud jde o otázku, kdy byl Ústecký kraj informován o možnosti výluky, pak žalovaný uvádí, že zcela neurčité sdělení o pouhé možnosti přerušení dopravy bez

uvedení konkrétního data přerušení provozu a rozsahu spojů, kterých se toto přerušení bude týkat, nelze považovat za jednání, kterým by byli Ústecký kraj i spotřebitelé informování v dostatečném časovém předstihu o přerušení spojů, umožňujícím včasnou adaptaci těchto subjektů na přerušení provozu. Ústecký kraj ani spotřebitelé nemohli vědět, kdy přesně žalobce provoz přeruší a kterých spojů se to přerušení bude týkat. Pokud jde o eventualitu užití vrchnostenského opatření k zajištění dopravy, žalovaný zdůrazňuje, že žalobce sám svým postupem bránil jeho využil, neboť nutnou podmínkou uložení vrchnostenského opatření podávanou z čl. 14 odst. 4 Nařízení Rady EHS č. 1191/69 je oznámit přerušení provozu linek příslušným orgánům tři měsíce předem, což žalobce neučinil.

Pokud jde o nemožnost vyjádřit se k podkladu rozhodnutí, tu žalovaný poukazuje na skutečnost, že žalobce tuto možnost měl po skončení dokazování, což bylo před vydáním rozhodnutí v prvním stupni správního řízení.

Pokud jde o výpověď smlouvy závazku veřejné služby ze strany Ústeckého kraje, pak otázka této platnosti byla podle žalovaného irelevantní. Nadto žalovaný odmítá, že kdyby byl Ústecký kraj vyrozuměn s dostatečným časovým předstihem, tento by nebyl schopen zajistit náhradní dopravce; ti by neměli na dané linky licence a věc by musel řešit prostřednictvím vrchnostenského nařízení tak, jak to v daném případě učinil. Ústecký kraj vypsal koncesní řízení, s jejichž vítězem ČSAD Česká Lípa a.s. uzavřel rámcové smlouvy o závazku veřejné služby, přičemž tato společnost zažádala dne 9.6.2006 o vydání licencí nezbytných k provozování veřejné linkové autobusové dopravy. Ústecký kraj tedy usiloval o zajištění náhradního dopravce, ovšem v důsledku jednání žalobce nebyl následně tento náhradní dopravce schopen v pouhých pěti dnech mezi oznámením přerušením dopravy a jejím přerušením zajistit dopravu k požadavku Ústeckého kraje. Proto ČSAD Česká Lípa a.s. vzala svoji žádost o vydání licence zpět přípisem ze dne 2.8.2006. Tu žalovaný dovozuje, že nebýt žalobcova jednání spočívajícího v tom, že oznámil přerušení dopravy pouze s pětidenním předstihem, bylo možno legitimně očekávat řádné ukončení licenčního řízení vydáním licencí, a tedy nahrazení stávajícího dopravce dopravcem alternativním cestou obvyklých procedur. Tyto skutečnosti, odlišně od žalobcova tvrzení, mají oporu v přípisu ČSAD Česká Lípa a.s. ze dne 2.8.2006.

Rovněž žalovaný zpochybňuje tvrzení, že k paralýze dopravní obslužnosti a újmě na straně spotřebitelů došlo v důsledku nečinnosti Ústeckého kraje, který podle žalobce nebyl schopen v údajně dostatečné lhůtě po 26.7.2006 vydat vrchnostenské nařízení a od února 2006 vybrat na linky jiné dopravce. Ústecký kraj činil adekvátní kroky k zajištění dopravce cestou obvyklých procedur. Proto byl postup Ústeckého kraje podle žalovaného přiměřený. Za situace, kdy již byla vyloučena možnost zajištění základní dopravní obslužnosti v Ústeckém kraji výše uvedenou formou v důsledku zpětvzetí žádosti o vydání licencí ze strany ČSAD Česká Lípa a.s. přípisem ze dne 2.8.2006, zahájil Krajský úřad Ústeckého kraje dne 4.8.2006 správní řízení se žalobcem a svým vrchnostenským rozhodnutím ze dne 7.8.2006 mu uložil povinnost zachovat na linkách, k jejichž provozu mu byly uděleny licence, v tomto rozhodnutí vyjmenované spoje. Proto byla podle žalovaného reakce Ústeckého kraje přiměřená, a to jak z hlediska časového, tak z hlediska zvolených forem nápravy

nastalé situace, přičemž není možné dávat újmu způsobenou spotřebitelům do příčinné souvislosti s jednáním Ústeckého kraje, nýbrž je zřejmé, že ke vzniku újmy došlo jednáním žalobce.

Žalovaný rovněž s podrobnou argumentací trvá na tom, že žalovaný je soutěžitelem v dominantním postavení. Pokud jde o vymezení relevantního trhu, rozsah regionální dopravní obslužnosti je ze strany jednotlivých krajů samostatně definován a podmínky pro dopravce v jednotlivých krajích mohou být odlišné, v důsledku čehož tak není možné vymezit geograficky relevantní trh, jak to účelově činí žalobce. Relevantní trh z hlediska geografického byl tedy vymezen řádně, přitom na takto vymezeném trhu žalobce dlouhodobě zaujímal tržní podíl ve výši téměř 100%.

Žalovaný odmítá námitky proti vykonatelnosti výroku II. rozhodnutí vydaného v prvním stupni správního řízení, napadeným rozhodnutím potvrzeného.

Pokud jde o naplnění materiální stránky deliktu, tu žalobce poznamenává, že nezbytnou materiální podmínkou tu není jeho společenská nebezpečnost obecně, nýbrž újma tímto jednáním způsobená jiným soutěžitelům či spotřebitelům; ta přitom prokázána byla. Pokud jde o nenaplnění znaku skutkové podstaty, tu žalovaný poukazuje na to, že nejprve bylo zkoumáno dominantní postavení žalobce, tj. jeho existence, následně byl zkoumán vznik újmy a na základě těchto zjištění bylo žalobcovo jednání subsumováno pod „generální skutkovou podstatu" uvedenou v návětí § 11 odst. 1 ZOHS. Tak se stalo z toho důvodu, že předmětné jednání, přestože naplňovalo návětí § 11 odst. 1 ZOHS, nenaplňovalo žádnou z demonstrativně uvedených skutkových podstat zneužití dominantního postavení uvedených v § 11 odst. 1 písm. a) až f) ZOHS.

Pokud jde o neprovedení záznamu o dokazování listinami, tu žalovaný připouští pochybení, nicméně podle žalovaného nejde o takový druh pochybení, které by mělo přivodit zrušení napadeného rozhodnutí. Nejedná se totiž o podstatnou vadu řízení.

Žalovaný rovněž dodává, že zkoumal existenci komunitárního prvku pro případnou aplikaci čl. 82 smlouvy ES, nicméně v tomto případě ji nedovodil, neboť neshledal možnost ovlivnění obchodu mezi členskými státy.

Nad rámec shora uvedeného žalovaný poukazuje na to, že námitky, které nebyly uplatněny ve správním řízení a byly uplatněny až nyní v žalobě, by měl soud považovat za nepřípustné k meritornímu přezkoumání.

Na základě shora uvedeného žalovaný navrhuje, aby žaloba byla v celém rozsahu jako nedůvodná zamítnuta.

Na svém stanovisku setrval žalovaný po celou dobu řízení před soudem.

III. Podstatné skutečnosti

Z obsahu správního spisu zjistil soud zejména následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Žalobce byl držitelem licencí k provozování linkové osobní autobusové dopravy v Ústeckém kraji na 219 linkách. Pro většinu z nich byl uzavřen závazek veřejné služby. Většina těchto licencí platila do roku 2010, resp. 2011.

Dne 30.12.2003 byla mezi žalobcem a Ústeckým krajem uzavřena Smlouva o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě k zajištění dopravní obslužnosti území Ústeckého kraje. Tato smlouva byla uzavřena pro rok 2004 a následně byla dodatky doba její účinnosti prodlužována - až do 31.12.2006. Pro rok 2006 měly být konkrétní smluvní podmínky upraveny ve zvláštním dodatku. V rámci vyjednávání o uzavření tohoto dodatku vznikl mezi oběma smluvními stranami spor. Následovala výpověď smlouvy ze strany Ústeckého kraje (dopisem ze dne 31.1.2006). Smluvně byla sjednána výpovědní lhůta tří měsíců, která začala běžet od prvého dne měsíce následujícího po jejím doručení druhé smluvní straně. Mezi žalobcem a Ústeckým krajem vznikl spor i ohledně otázky, kdy výpovědní lhůta uplynula (zda dne 30.4.2006 nebo dne 31.5.2006). Ústecký kraj hradil po účinnosti výpovědi prokazatelnou ztrátu měsíčně v posledním týdnu následujícího měsíce, poslední úhradu prokazatelné ztráty Ústecký kraj uhradil za duben 2006 v květnu 2006.

Žalobce poskytoval veškeré služby v nezměněném rozsahu na linkách dle udělených licencí a jízdních řádů i po 1.5.2006, přestože Ústecký kraj za tuto dobu prokazatelnou ztrátu vznikající z provozu spojů na předmětných linkách již nehradil. Žalobce byl Ústeckým krajem v tomto období vyrozuměn, že uplynutím výpovědní lhůty (podle Ústeckého kraje dne 30.4.2006) zanikl závazek veřejné služby a Ústecký kraj nadále nebude žalobci hradit žádné finanční částky z titulu závazku veřejné služby. Podle vyjádření Ústeckého kraje zánik shora uvedené smlouvy neměl vliv na povinnost žalobce nadále udržovat provoz na jednotlivých linkách po dobu platnosti licence, na povinnost provozovat dopravu dle schváleného jízdního řádu a na povinnost uvědomit dopravní úřad alespoň tři měsíce předem v případě, že by žalobce zamýšlel přerušit nebo podstatně změnit dopravní službu, která není kryta závazkem veřejné služby.

Dne 26.7.2006 žalobce Ústeckému kraji sdělil, že s ohledem na rozhodnutí Ústeckého kraje nehradit prokazatelnou ztrátu vzniklou plněním závazku veřejné služby, resp. naplňováním veřejného zájmu při zabezpečení přepravních potřeb občanů státu, a to zajišťováním základní dopravní obslužnosti území Ústeckého kraje, za kterou je ze zákona za stát odpovědný Ústecký kraj, nastala taková okolnost, vyvolaná tímto rozhodnutím Ústeckého kraje, kterou však žalobce nemůže přes veškerou vynaloženou snahu odvrátit nebo jí zabránit podle § 18 písm. d) silničního zákona. Žalobce tedy jako dopravce není dle citovaného ustanovení povinen na jednotlivých spojích uvedených v příloze přepravovat cestující. Tyto spoje nebudou podle žalobce od 1.8.2006 provozovány. Žalobci opět vznikne povinnost na těchto spojích přepravit cestující v okamžiku, kdy Ústecký kraj bude hradit prokazatelnou ztrátu spojenou s provozováním těchto spojů.

Dne 1.8.2006 pak žalobce přerušil provoz vybraných spojů na 195 linkách veřejné linkové autobusové dopravy. Na každé lince zachován nejméně jeden spoj; šlo podle žalobce o ty spoje, které byly z hlediska tržeb schopny pokrýt alespoň mzdy řidičů a pohonné hmoty spojené s provozem těchto spojů.

Z údajů týkajících se žalobcova hospodaření vyplývá, že postupně docházelo k významnému poklesu krátkodobého finančního majetku a tento pokles ohrožoval schopnost společnosti dostát svým závazkům. Tato otázka není mezi žalobcem a žalovaným spornou.

Dne 7.8.2006 vydal Krajský úřad Ústeckého kraje rozhodnutí č.j. 5353/DS/06/112905, jímž žalobci uložil zachovat na linkách, k jejichž provozu mu byly uděleny licence, provoz vyjmenovaných spojů linkové osobní dopravy v souladu se schválenými jízdními řády, do 8.9.2006, s tím, že od 9.9.2006 bude provoz linek zajištěn společností ČSAD Česká Lípa a.s. na základě smlouvy s Ústeckým krajem a jí udělených licencí. Na základě tohoto rozhodnutí byl provoz předmětných linek žalobcem obnoven.

Pokud jde o záměr přerušit provoz spojů na autobusových linkách dne 1.8.2006 před datem 26.7.2006, k jeho případnému sdělení Ústeckému kraji se žalobce vyjadřoval tak, že v lednu 2006 byl Ústecký kraj upozorněn na skutečnost, že nebude-li hradit ztrátu vzniklou z provozu dopravy na jednotlivých spojích a linkách, může tato skutečnost vést k ohrožení pravidelnosti provozu, dále dne 7.2.2006 žalobce upozornil Krajský úřad Ústeckého kraje, že finanční rezervy podniku umožňují pokračovat v zajišťování základní dopravní obslužnosti území Kraje již jen v řádu dnů, nejvýše týdnů. Dopisem žalobce ze dne 26.7.2006 byl Ústecký kraj poprvé informován, že doprava bude přerušena konkrétně k 1.8.2006, neboť podle žalobce teprve k datu 26.7.2006, kdy Ústecký kraj sdělil žalobci, že prokazatelnou ztrátu žalobci neuhradí, mohl žalobce takové sdělení učinit.

Žalovaný učinil ve správním řízení následující závěry: dovodil, že žalobce si byl dostatečně a oprávněně vědom toho, že provoz spojů na linkách v Ústeckém kraji je pro něj ztrátový a že jeho finanční situace mu neumožňuje dlouhodobě tyto spoje provozovat bez kompenzace této ztráty ze strany Ústeckého kraje, že Ústecký kraj po uplynutí výpovědní lhůty stanové ve smlouvě nebude žalobci nadále ztrátu z provozu spojů na autobusových linkách hradit, přitom Ústecký kraj ztrátu přestal hradit již za období měsíce května 2006, zároveň však i toho, že jím provozované autobusové linky v Ústeckém kraji nejsou obsluhovány žádným jiným dopravcem a že provoz spojů na těchto linkách je klíčový k zajištění přepravy osob z důvodu veřejného zájmu, především do škol, do úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení a do zaměstnání. Podle žalovaného měl žalobce dostatečnou časovou rezervu pro zhodnocení své finanční situace v období květen až červenec 2006, aby Ústecký kraj informoval o svém záměru v předstihu. Žalovaný též dovodil, že prvním okamžikem, k němuž bylo Ústeckému kraji najisto postaveno, odkdy konkrétně bude provoz na konkrétních linkách přerušen, bylo datum 26.7.2006. Provozování veřejné linkové autobusové osobní dopravy je podle žalovaného spojeno jednak s ekonomickými náklady (zajištění vozového parku), nadto s personálním zajištěním (zajištění řidičů), kromě

toho i se splněním požadavků stanovených obecně závaznými právními předpisy (žalovaný poukazuje na potřebu získat licence ze strany dopravního úřadu). Zajištění linkové autobusové dopravy tak vyžaduje delší časovou přípravu pro dopravce. Zejména s ohledem na velký rozsah spojů na linkách, jejichž přerušení bylo ze strany žalobce Ústeckému kraji oznámeno dne 26.7.2006, dospěl žalovaný k závěru, že pětidenní předstih nelze považovat za dostačující pro přípravu Ústeckého kraje na nastalou situaci a eventuální zajištění základní dopravní obslužnosti prostřednictvím jiného dopravce. Žalobci přitom žádné objektivní skutečnosti nebránily informovat Ústecký kraj v delším časovém předstihu o tom, že provoz spojů na autobusových linkách bude od stanoveného data přerušen.

Žalobce je podle žalovaného soutěžitelem v dominantním postavení, nevztahuje se na něj žádné vyjmutí z režimu ZOHS. Takový soutěžitel (dominant) podle žalovaného nemůže zastavit dodávky zboží, pravidelně dlouhodobě poskytované odběratelům, resp. spotřebitelům, neboť konkurující soutěžitelé vzhledem ke svému slabému postavení na trhu nejsou schopni pokrýt výpadek v dodávkách, což vede k nedostatku zboží na trhu na úkor odběratelů takového zboží. Povinnost dominanta zajistit odběratelům dodávky zboží však není absolutní. Pokud jsou pro postup dominanta objektivně ospravedlnitelné důvody, není jednání, které by za jiných okolností splňovalo znaky zneužití dominantního postavení, jednáním ve smyslu § 11 odst. 1 ZOHS zakázaným. Mezi objektivně ospravedlnitelné důvody pro zastavení či přerušení dodávek lze považovat např. neplnění smluvních závazků odběratelem či technické obtíže při výrobě. Obecně uznávaným důvodem pro zastavení dodávek zboží je rovněž jejich ztrátovost. Ani po dominantním dodavateli služeb nelze totiž spravedlivě požadovat, aby své služby poskytoval za situace, kdy je jejich poskytování trvale ztrátové a vede k negativní finanční situaci takového soutěžitele, případně by jejich další poskytování mohlo vést k úpadku soutěžitele. V takovém případě je soutěžitel zjevně oprávněn změnit svou obchodní strategii a ukončit dodávky služeb. Zvolený způsob a intenzita jednání soutěžitele v dominantním postavení musí být však přiměřená oprávněným zájmům, které tento soutěžitel na trhu má. Přiměřenost jednání je třeba posuzovat např. s ohledem na míru oslabení soutěže či případnou intenzitu negativních dopadů jednání na jiné soutěžitele či spotřebitele. Z hlediska kritéria přiměřenosti jednání je nutno podle žalovaného konstatovat, že dominantní soutěžitel poskytující dlouhodobě a pravidelně služby spotřebitelům nemůže přerušit poskytování těchto služeb, aniž by na tuto skutečnost předběžně upozornil v takovém časovém předstihu, kterým by jim umožnil včasnou adaptaci na novou obchodní strategii dodavatele služeb.

V. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s."), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.); jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Žaloba není důvodná.

Pokud jde o kategorická prohlášení předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v průběhu správního řízení, a to již v jeho prvním stupni, ta podle obsahu žaloby a dalších procesních stanovisek žalobce a jejich příloh sice mohou překračovat obecně akceptovatelné profesní limity, jež by měly být osobami v obdobném postavení respektovány, pochybnosti o jeho podjatosti však tato prohlášení sama o sobě nezakládají. Soud tu nutně musí zohlednit fakt, že žalovaný je ústředním orgánem státní správy, jehož činnost je mediálně sledovaná, přitom vedoucí tohoto ústředního orgánu státní správy je vystaven mediálnímu tlaku ohledně vývoje jednotlivých případů, a tedy média jeho vyjádření k jednotlivým těmto případům očekávají. Tak tomu bylo i v právě projednávaném případě; spor mezi žalobcem a Ústeckým krajem byl od jeho počátku „mediálně zajímavým", a tedy média průběh jeho řešení důvodně sledovala. Sama kategorická prohlášení, přestože mohou v části adresátů vzbuzovat dojem, že o věci je již u žalovaného „předem rozhodnuto", ovšem nemohou co do závěrů, k nimž dospívá žalovaný ve správním řízení, sama o sobě přivodit výsledek pro žalobce nepříznivý. Na řízení v obou stupních správního řízení je třeba důsledně nahlížet jako na jeden celek, na rozhodnutí postupně v jednotlivých instancích vydávaná je třeba nahlížet materiálně jako na jednotný výstup celého správního řízení před žalovaným. Závěry takového výstupu je za daného stavu třeba přezkoumávat dostatečně kriticky s vědomím možných tlaků ze strany vedoucího ústředního orgánu státní správy směrem k jeho podřízeným i s možným kritickým zohledněním veškerých průběžných *a priori* hlásaných postojů vedoucího ústředního orgánu státní správy. Soud v takovém případě musí o to důsledněji a uvážlivěji posuzovat, zda výsledky dokazování (tedy zejména toho, jež proběhlo poté, kdy se předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže mediálně k věci vyjadřoval) jsou skutečně materializovány v podkladu rozhodnutí v tom směru, jak je deklarováno v napadeném rozhodnutí. Za situace, kdy již v průběhu správního řízení je ve vztahu k médiím, snad v rámci popularizace činnosti žalovaného, znát prvky kategorických závěrů a *prima vista* i předjímajícího postoje k výsledkům správního řízení, je na soudu, aby závěry obsažené v napadeném rozhodnutí přezkoumal s mimořádnou péčí, tj. posoudil, nakolik je závěr napadeného rozhodnutí skutečně opodstatněn jeho podkladem, jenž má oporu ve správním spisu (zda nejde o závěr, který toliko respektuje předchozí mediální vyjádření bez opory v podkladu rozhodnutí), a nikoli aby ze samotných mediálních prohlášení, byť kategorických, měl soud důvody dovodit jakoukoli pochybnost směrem k možné podjatosti.

Taková kategorická prohlášení předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ani nemohou být považována za prostředek tlaku na nalézací správní orgán, jak dovozuje žalobce. Nejsou to totiž mediální vyjádření předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, jež by měla primárně působit na jednotlivé oprávněné úřední osoby u žalovaného a ovlivňovat je, neboť téhož by bylo možné dosáhnout z pozice předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže daleko efektivněji - přímo interními administrativními postupy uvnitř žalovaného; nelze totiž přehlédnout, že vedoucí ústředního orgánu státní správy je nejen osobou rozhodující o opravném prostředku proti rozhodnutím vydaným v prvním stupni správního řízení, ale též osobou funkčně nadřízenou všem zaměstnancům žalovaného. To je způsobeno negativním aspektem konstrukce, která byla převzata do správního řádu z předchozí procesní úpravy správního řízení, podle níž jedna a tatáž osoba vstupuje do pracovněprávních či

služebních vztahů se svými podřízenými a zároveň je osobou, jež výlučně rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím, jež je vydáváno v prvním stupni správního řízení a jež formálně vydávají jemu podřízené úřední osoby. To z celého procesu rozhodování před žalovaným nutně činí dvoustupňový proces toliko relativní. Je výlučně věcí zákonodárce, aby se nad smysluplností takové konstrukce *de lege ferenda* zamyslel, nicméně i tato skutečnost pro soud znamená, že je na proces před žalovaným třeba nahlížet jako na jediný celek a závěry obsažené v napadeném rozhodnutí je zapotřebí přezkoumat s mimořádnou pečlivostí ve vztahu k jeho podkladu materializovanému ve správním spisu.

Proklamativní prohlášení vedoucího ústředního orgánu státní správy médiím v průběhu správního řízení, byť lze pro jejich kategoričnost vzbuzující u žalobce dojem, že o věci „je již předem rozhodnuto", pochybovat o dodržení obecně akceptovatelných limitů jeho profesionálního přístupu k věci, tedy sama o sobě nemohou ani materiálně (a právě materiální způsobilost tu považuje soud za podstatnou) zakládat stav podjatosti vedoucího ústředního orgánu státní správy coby úřední osoby rozhodující výlučně ve druhém stupni správního řízení, neboť sama o sobě nevyvolávají důvodný předpoklad v tom směru, že by vedoucí ústředního orgánu státní správy snad měl pro svůj osobní poměr k věci nebo k účastníkům správního řízení zájem na výsledku správního řízení ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu. Z ničeho, co žalobce uvádí, totiž nevyplývá, že by měl předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže těmto osobám *a priori* jakkoli stranit nebo že by měl mít on sám jakýkoli subjektivní zájem na výsledku rozhodovací činnosti. Pokud by byly tyto úvahy dovedeny *ad absurdum*, znamenalo by to, že by žalovaný ve snaze popularizovat svoji činnost a snad i veřejně odůvodnit svůj samotný význam v rámci tuzemské exekutivy měl být vždy veden zájmem na tom, aby všechna sankční správní řízení, jež vede, skončily pro účastníka řízení negativně, tj. deklarováním spáchání správního deliktu a uložením sankce. Z takové premisy *a priori* vycházet nelze.

Pochybnost směrem k podjatosti předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nezakládají ani jeho kontakty v rámci odborné veřejnosti, jež se věnuje aplikaci soutěžního práva. Sama skutečnost, že si s některými osobami „tyká" a že se účastní společenských akcí, neznamená, že by měl těmto osobám jakkoli stranit nebo že by měl mít jakýkoli zájem na výsledku rozhodovací činnosti (právě z toho důvodu, že si s těmito osobami „tyká" a že přijímá pozvání na jednotlivé společenské akce). Systém rozhodování před žalovaným nutně musí stát na premise, že u vedoucího ústředního orgánu státní správy je třeba předpokládat takovou míru profesionality a profesní zdatnosti, jež mu zabrání prolínání existence osobních kontaktů do jeho rozhodovací činnosti. Popření této premisy by rovněž způsobilo vznik nedůvěry v celý systém rozhodování tuzemské exekutivy, přinejmenším na úrovni ústředních orgánů státní správy.

Nestrannost úředních osob v rámci rozhodovací činnosti, k jejímuž zajištění má institut zajištění nepodjatosti směřovat, je kategorií ideální, která nemůže vyloučit uskutečňování úkonů, jejichž uskutečnění se od příslušných úředních osob očekává. Očekává-li se komentování důvodů a průběhu správního řízení od vedoucího

ústředního orgánu státní správy a očekává-li se též jeho řádná participace na společenském životě, jenž nutně zahrnuje i kontakty směrem k odborným kruhům, pak ze žalobních tvrzení žádná silná vazba předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k účastníkům konkrétního sporu „žalobce – Ústecký kraj" nebo k tomu, jak má věc po provedeném dokazování a po opatření podkladu rozhodnutí být rozhodnuta, nevyplývá. Přestože ani důvodová zpráva k návrhu správního řádu v otázce vyloučení podjatosti vedoucích ústředních orgánů státní správy se této otázce podrobně nevěnuje, soud dospívá k závěru, že právě specifické postavení takového vedoucího v rámci rozhodování ve správním řízení, jak na ně soud shora poukazuje, je důvodem konstrukce podávané z § 14 odst. 6 správního řádu, jež jej brání vyloučit z projednávání a rozhodování věci. Soud tedy jednak vystupování předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nevnímá jako jednání, které by materiálně mohlo vzbuzovat pochybnosti o podjatosti, přitom ustanovení správního řádu, které formálně brání vyslovit jeho podjatost, plně koresponduje s jeho specifickým postavením, jež v sobě nutně zahrnuje i povinnosti mediální a povinnosti společenského charakteru, byť by v daném případě mohly být plněny uvážlivěji – s vyšší dávkou procesní korektnosti při medializaci a popularizaci činnosti žalovaného. Jak mediální prohlášení, tak plnění společenských povinností předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, tedy podle soudu neindikuje jakýkoli jeho osobní poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům, jenž by se mohl projevit v zájmu na výsledku řízení, jak předpokládá § 14 odst. 6 správního řádu. Materiálně tu v tomto směru není pochybností, a tedy formální nemožnost vyloučení předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže pro jeho podjatost podávaná ze správního řádu, založená na traktaci právního názoru, že tato úřední osoba není „pracovníkem správního orgánu" (rozsudek Nejvyššího správního soudu v právní věci sp. zn. 6A 90/2002 ze dne 27.11.2003, č. 123/2004 Sb. NSS, sice posléze Ústavním soudem zrušený, nikoli však pro nesprávný právní názor v této otázce), není překážkou smysluplné aplikace práva. Neshledal-li soud žádný důvod, jenž by pochybnostem o nepodjatosti materiálně nasvědčoval, není důvodů k předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti § 14 odst. 6 správního řádu.

Ani získání podkladů od krajského úřadu, který jimi disponoval od účastníka řízení, samo o sobě ani společně s jinými, shora uvedenými skutečnosti, žádné pochybnosti v otázce nepodjatosti nevyvolávají; ani tu není důvodů k předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti § 14 odst. 6 správního řádu.

Na základě shora uvedeného soud rovněž nepřisvědčuje žalobcově názoru, že by pro podjatost měly být vyloučeny všechny oprávněné úřední osoby u žalovaného.

Důvodnými nejsou ani námitky směřující do kvalifikace žalobce coby soutěžitele podle § 2 odst. 1 ZOHS, který není z působnosti ZOHS vyjmut na základě jeho § 1 odst. 3, a důvodnými nejsou ani navazující námitky do věcné nepříslušnosti žalovaného vést správní řízení a rozhodnout.

Z definice soutěžitele podávané z § 2 odst. 1 ZOHS je podstatná ta její část, podle níž se soutěžiteli rozumí osoby, které se častní hospodářské soutěže nebo ji

mohou svojí činností ovlivňovat. Při nalézání obsahu pojmu „soutěžitel" z hlediska aplikace ZOHS nezbývá než vycházet z komunitární judikatury, která českému synonymu odpovídající pojem „undertaking" vymezila instruktivně ve věcech Soudu první instance *„Shell"* (rozsudek T-11/89, Shell International Chemical Company Ltd v. Commission, 1992, ECR II-757) a Evropského soudního dvora *„Höfner a Elser"* (rozsudek C-41/90, Klaus Höfner and Fritz Elser v. Macrotron, 1991, ECR I-1979). Podle nich v rámci soutěžního práva zahrnuje pojem „undertaking" každou jednotku vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na její právní formu a způsob jejího financování. Evropský soudní dvůr judikoval, že (i) *„...Zprostředkování práce je hospodářskou činností ... i když je poskytována bezplatně. Okolnost, že zprostředkovatelská činnost je vykonávána běžně zařízeními veřejného práva, nemluví nijak proti hospodářské povaze této činnosti. Takové zařízení veřejného práva ... může být kvalifikováno jako subjekt, na který se komunitární soutěžní pravidla vztahují"*. Definice pojmu „soutěžitel", jak byl do ZOHS kodifikován po vzoru komunitárního „undertaking", musí být chápána dostatečně extenzivně. Skutečnost, že subjekt funguje pod veřejným (úředním) dohledem, nevylučuje aplikaci soutěžního zákonodárství; takový subjekt může být soutěžitelem (Evropský soudní dvůr tak judikoval ve věci porušení čl. 82 Smlouvy zakazujícího dominantní postavení - *„Aeroport de Paris"*, rozsudek C-82/01 P v případu Aeroport de Paris v. Commission and Alpha Flight Services SAS, 2002, ECR I-09297). Má-li být tedy konkrétní subjekt kvalifikován ve smyslu § 2 odst. 1 ZOHS jako „soutěžitel", je třeba, aby vystupoval jako „účastník soutěžního vztahu v rámci hospodářské soutěže". Tu je nezbytné vyřešit otázku, zda podmínkou pro jednání v rámci hospodářské soutěže (též „v hospodářské soutěži") je existence soutěžního vztahu nejméně dvou subjektů ve smyslu konkurenčním či zda hospodářská soutěž může existovat i tam, kde působí pouze jeden její účastník bez existence jakékoli (nebo významné) přímé konkurence. Vychází-li soud z definice „hospodářské soutěže", pak K. Engliš v díle „Soustava národního hospodářství" (Melantrich Praha, 1937) považuje za hospodářskou soutěž *„... zápas více hospodářství o týž předmět jejich soutěžního zájmu"*. K. Skála (Nekalá soutěž, Praetor Praha, 1927) ve své definici vyslovuje názor, že *„...hospodářská soutěž ... je spoluzávodění o zákaznictvo a odbyt zboží nebo výrobků..."*. Tyto definice lze s drobnými výhradami aplikovat na daný pojem i v současné době, když dřívější právní úpravy související s ochranou hospodářské soutěže definici pojmu „hospodářská soutěž" neobsahovaly, stejně jako současná pozitivní právní úprava. Obě na straně jedné svojí textací naznačují, že hospodářská soutěž je určitý střet protichůdných zájmů (srov. *„zápas"* a *„spoluzávodění"*), přičemž ke střetu zájmů logicky dochází pouze tam, kde existují alespoň dva účastníci takového střetu (srov. *„více hospodářství"*). Na straně druhé nelze předem vyloučit, že jednáním může dojít k eliminaci byť jen potenciální soutěže, tj. soutěže, která by mohla nastat v případě, pokud by určité jednání realizováno nebylo. Stojí tu tak proti sobě zdánlivě dva možné výklady. Podle prvého z nich je třeba hospodářskou soutěž dovozovat toliko tam, kde vedle sebe reálně existují nejméně dva subjekty s protichůdnými zájmy, jež jsou způsobilé dostat se do přímého střetu, tj. střetávající se konkurenti. Podle druhého z nich lze soutěžní pravidla aplikovat i za situace, kdy více subjektů s protichůdnými zájmy v postavení konkurentů sice neexistuje, avšak v případě, že příslušný subjekt bude jednat v souladu se soutěžními pravidly, ke vzniku faktické konkurence dojde. To však neznamená, že neexistuje zájmový střet nekonkurentů – typicky subjektů,

které v rámci svých aktivit na sebe navazují, tj. soutěžitelů ve vzájemném vertikálním vztahu, popř. zájmový střet soutěžitele působícího na trhu a soutěžitele potenciálně způsobilého na trhu vstoupit. Vedle těchto dvou způsobů výkladů tu navíc stojí doktrinálně vyžadovaná nezbytnost postihovat i monopolisty v případech zneužití monopolního postavení a vzniká tu tak otázka, zda má monopolista postavení znemožňující ostatním dostat se s ním do zájmového střetu, případně zda mohou takové „ostatní" subjekty vůbec existovat a pokud neexistují, zda je jednání monopolisty jednáním v hospodářské soutěži. Takové jednání může být jednáním v hospodářské soutěži, která však není hospodářskou soutěží s existencí více soutěžitelů ve vzájemně konkurenčním vztahu, může jít o hospodářskou soutěž se soutěžiteli ve vztahu návazném či se soutěžiteli na trh potenciálně způsobilými vstoupit. Proto se mohou ve vzájemném zájmovém střetu nacházet i subjekty vzájemně si aktuálně přímo nekonkurující, přesto *„spoluzávodící"* (slovy K. Skály) či *„zápasící"* (slovy K. Engliše) o adresáta svých plnění. Takovým subjektem tu je i žalobce; ten *„zápasil"* o spotřebitele – „o cestující", ale i o odběratele jeho služeb, který mu z podstatné části hradil poskytování služby, tj. „o Ústecký kraj", a to se všemi potenciálními v úvahu přicházejícími dopravci poskytujícími či způsobilými poskytovat tytéž služby jako žalobce. Žalobce tedy z tohoto pohledu působí v rámci „hospodářské soutěže" a naplňuje znaky definice pojmu „soutěžitel", bez ohledu na to, že se soutěžitelem stal nikoli výlučně ze svého podnikatelského rozhodnutí působit na konkrétním relevantním trhu, nýbrž na základě autoritativního rozhodnutí orgánu veřejné správy, když mu k jeho činnosti byla udělena licence a jeho činnost byla poptávána coby činnost ve veřejném zájmu. Žalobce na trhu působí, přestože jeho působení na trhu má charakter administrativního monopolu; jeho jednání je motivováno soutěžními důvody.

Pokud jde o žalobně namítané vyjmutí žalobce z působnosti ZOHS podle § 1 odst. 3 ZOHS, ani s ním se soud neztotožňuje. ZOHS se zásadně vztahuje na všechny subjekty, které lze subsumovat pod pojem „soutěžitel". Ust. § 1 odst. 3 ZOHS však zužuje osobní působnost ZOHS (tedy i v případě posuzování možného zneužití dominantního postavení) vůči těm soutěžitelům, kteří jsou soutěžiteli „veřejné služby" či „veřejného práva" – tedy soutěžiteli poskytující služby obecného hospodářského významu (v doktríně též obecného hospodářského zájmu). Postavení soutěžitelů, kteří na základě zvláštního zákona nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné správy, které bylo vydáno v souladu se zákonem, poskytují služby obecného hospodářského významu, je z hlediska aplikace předpisů veřejného soutěžního práva specifické; odpovídá specifikům, jež vůči těmto soutěžitelům platí i na úrovni komunitární. Podle článku 86 Smlouvy ES soutěžitelé, kteří jsou pověřeni poskytováním služeb obecného hospodářského významu nebo které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají soutěžní regulaci primárního práva komunitárního za předpokladu, že uplatnění těchto pravidel právně nebo fakticky těmto soutěžitelům neznemožňuje plnění zvláštních úkolů, jejichž plnění jim bylo administrativně svěřeno. V tomto smyslu je důvodu interpretovat i pravidlo vyplývající z § 1 odst. 3 ZOHS. Nejde tedy o úplné vyjmutí soutěžitelů, kteří uvedené podmínky splňují, z osobní působnosti soutěžních pravidel, ale toliko o vyjmutí v míře nezbytné, jež je způsobilá zajistit těmto soutěžitelům plnění svěřených úkolů. Vynětí z působnosti ZOHS přichází podle § 1 odst. 3 ZOHS v úvahu

za kumulativního splnění dvou základních podmínek. První z nich spočívá v nutnosti kvalifikovat příslušného soutěžitele jako soutěžitele poskytujícího služby obecného hospodářského významu. Druhá z podmínek pak spočívá v prokázání skutečnosti, že úplná aplikace soutěžních pravidel by takovému soutěžiteli zcela znemožnila činnost, v níž služba obecného hospodářského významu spočívá a jejíž plnění mu bylo uloženo. Pokud jde o otázku plnění služby obecného hospodářského významu, pak tu lze ve všech případech aplikace ZOHS (bez rozdílu mezi aplikací na případy s komunitárním prvkem či bez něj, k tomu níže) předně vyjít ze Směrnice Evropské komise ES č. 80/723 o transparentnosti, podle níž službu obecného hospodářského významu plní ti soutěžitelé, na jejichž činnost mohou jednotlivé členské státy vykonávat přímo či zprostředkovaně rozhodující vliv. Soutěžitel plnící službu obecného hospodářského významu je takový soutěžitel, jenž ve prospěch státu, bez ohledu na to, zda stát je odběratelem jím dodávaného zboží nebo zda má stát toliko zájem na tom, aby zboží bylo na trh dodáváno, toto zboží dodával za určitých administrativně stanovených kvalitativních i množstevních podmínek, v určité administrativně stanovené kvalitě a zpravidla za administrativně stanovené ceny či jiné obchodní podmínky. Tyto podmínky byly v devadesátých letech minulého století upřesněny Evropským soudním dvorem zejména v případech *„Commune d'Almelo"* (rozsudek ve věci C-393/92, Municipality of Almelo and others v. NV Energiebedrifj Ijsselmij, 1994, ECR I-1477) a *„Corbeau"* (rozsudek ve věci C-320/91, Corbeau v. Belgian Post Office, 1993, ECR I-2533), když bylo judikováno, že poskytování takových služeb musí být uskutečňováno nepřetržitě, kontinuálně, musí být realizováno na celém administrativně vymezeném území vůči všem odběratelům a za jednotných cenových podmínek při udržení dlouhodobě konstantní kvality. Jde tak o administrativním způsobem uložené poskytování zcela specifických služeb, u nichž veřejný zájem na jejich řádném, včasném a úplném poskytnutí převažuje nad zájmem ochrany hospodářské soutěže a jejichž poskytování zachování jinde vyžadovaných férových soutěžních podmínek na trhu alespoň zčásti vylučuje. Pokud jde o druhou podmínku, jíž je skutečnost, že uplatnění zákona by znemožnilo poskytování těchto služeb, je nutné zdůraznit, že vychází z testu nezbytnosti a přiměřenosti vyjmutí z dosahu ZOHS. Vyjmutí z působnosti ZOHS je nezbytné a zároveň přiměřené pouze tam, kde samotné administrativně realizované uložení plnění určitého úkolu stanoví pravidlo, jež musí soutěžitel splnit a jež by jinak mohlo být posuzováno z pohledu jednotlivých skutkových podstat v ZOHS uvedených. Pokud tedy příslušný soutěžitel disponuje výhradní licencí pro určitou činnost, výhradnost této činnosti je pro její řádné uskutečňování nezbytná a zároveň potřeba tuto činnost realizovat za shodných podmínek na celém vymezeném území fakticky znemožňuje, aby na určité části takového území byla pro spotřebitele poskytována výhodněji, byť by takové pro ně výhodnější poskytování této služby spotřebitelé legitimně očekávali, a právě snahou o dodržení těchto podmínek je vedeno posuzované jednání, nepůjde o jednání v rozporu se ZOHS, byť by určité znaky jeho porušení mohlo vykazovat. Důležité v daném případě je pochopit pravidlo, že právě z toho důvodu, aby služba mohla být realizována vůči všem spotřebitelům, a to na základě administrativního rozhodnutí v určité jednotné kvalitě, není možné, aby část spotřebitelů s využitím soutěžní legislativy usilovala o získání pro sebe výhodnějších podmínek, byť by takových podmínek bylo možno vůči nim dosáhnout, nemusel-li by soutěžitel tutéž službu poskytovat na celém vymezeném území za administrativně stanovených

podmínek. Třeba totiž zdůraznit, že v daném případě příslušný soutěžitel již nedisponuje oprávněním svobodně se rozhodnout, v jakém rozsahu bude své aktivity podléhající režimu služby obecného hospodářského významu na trhu realizovat, ale má povinnost tyto služby realizovat plně a za podmínek již určených.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že není splněna žádná z obou podmínek. Soud v této otázce považuje za správné a odůvodněné konstatování žalovaného v bodu 21. napadeného rozhodnutí, kde žalovaný nesplnění první z obou shora uvedených podmínek odůvodňuje tím, že poskytování služeb obecného hospodářského významu ve veřejné autobusové dopravě je spojeno s trváním právního vztahu založeného smlouvou o závazku veřejné služby. Pokud Ústecký kraj tuto smlouvu vypověděl, pak se žalobce za situace, kdy nepožádal o odejmutí licence, stal provozovatelem autobusové dopravy komerčního charakteru, tj. dopravcem, který své služby neposkytuje ve prospěch Ústeckého kraje (tedy ve prospěch veřejný). Pro soud je však nyní v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí rozhodující, že i v případě, kdy by činnost žalobce byla považována za poskytování služeb obecného hospodářského významu, tj. poskytování veřejné linkové autobusové dopravy, na jejímž řádném poskytnutí je dán veřejný zájem, ať už demonstrovaný vznikem závazku veřejné služby či při nejextenzivnějším pojetí zájmem na zajištění dopravní obslužnosti určitého území, a to i při neexistenci samotného závazku veřejné služby, nebyla by splněna druhá z obou podmínek, tj. že uplatnění ZOHS by znemožnilo poskytování těchto služeb. Dodržení zákazu nezneužívat dominantní postavení podle § 11 odst. 1 ZOHS by žalobci poskytování služeb nebránilo. Je-li přitom napadené rozhodnutí vystavěno na závěru, podle něhož žalobce přerušil provoz veřejné linkové dopravy, přičemž svůj úmysl přerušit provoz k 1.8.2006 oznámil teprve dne 26.7.2006, čímž neposkytl dostatečný časový předstih umožňující včasnou adaptaci na nastalou situaci, pak není důvodu přisvědčit tvrzení, že by konkrétní oznámení přerušení provozu ve vztahu ke konkrétním spojům a konkrétním linkám s dostatečným předstihem žalobci poskytování služeb znemožnilo. Nebylo to tedy pravidlo vyplývající z § 11 odst. 1 ZOHS, které by žalobci znemožnilo poskytovat služby, ale žalobce sám poskytování služby přerušil v kontextu sporu, který s odběratelem těchto služeb měl, a právě v časových okolnostech tohoto přerušení bylo shledáno porušení ZOHS. Klíčová pro posouzení je skutečnost, že žalobce mohl poskytovat služby v souladu s předpisy regulujícími pravidelnou linkovou autobusovou dopravu, aniž by zároveň jednal jemu vytýkaným způsobem, tj. aniž by oznámení o přerušení provozu dopravy Ústeckému kraji sdělil s nedostatečným předstihem. Právní regulace provozu autobusové dopravy nijak nevylučovala, aby žalobce svůj záměr Ústeckému kraji sdělil s předstihem delším, pro Ústecký kraj dostatečným; žalobcovo jednání, které podle žalovaného porušilo § 11 odst. 1 ZOHS, nebylo vyvoláno respektováním podmínek administrativně uloženého úkolu plnit službu, na jejímž plnění je veřejný zájem, nebylo tedy vyvoláno nutností respektovat pravidla jakékoli veřejnoprávní regulace, tu regulace poskytování autobusové dopravy, a s podmínkami žádného žalobcova konkrétního úkolu, jenž by byl ve veřejném zájmu, toto jednání bezprostředně nesouviselo. Za shora popsaných okolností tedy v případě žalobce není pro vyjmutí z působnosti ZOHS podle § 1 odst. 3 ZOHS splněna druhá z obou podmínek tam stanovených, a proto již na základě této skutečnosti žalobce z této působnosti vyjmut nemůže být.

Na žalobce se tedy ZOHS vztahuje a jeho jednání je jednáním, k jehož přezkoumání je příslušný žalovaný. Opak ohledně aplikace ZOHS nevyplývá ani z usnesení zvláštního senátu ze dne 21.5.2008 ve věci sp. zn. 31/2007, jak na ně žalobce poukazoval; toto usnesení se nevyjadřuje k postavení žalobce coby soutěžitele ani k aplikaci ZOHS.

Žalovaný dospěl k závěru, že aplikovatelným právním řádem je právní řád výlučně český vnitrostátní, tedy ZOHS, jak vyplývá z bodu 58. a násl. rozhodnutí vydaného v prvním stupni správního řízení. Žalobce proti tomu v průběhu správního řízení ničeho nenamítal. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru o důvodné aplikaci ZOHS a podrobně již nezdůvodňoval, zda v tomto případě není dána existence komunitárního prvku, která by vyvolala potřebu aplikace komunitárního práva (čl. 82 Smlouvy ES zakazujícího zneužívání dominantního postavení), nelze za stavu, kdy žalobce tuto otázku zejména předmětem řízení o rozkladu neučinil a ani jinak v tomto směru v průběhu správního řízení neargumentoval, přisvědčit žalobcově námitce obsažené v žalobě, podle níž se měl žalovaný zabývat otázkou aplikace komunitárního práva, nicméně se jí nezabýval.

Pokud jde pak o samotnou otázku aplikovatelnosti čl. 82 Smlouvy ES, pak žalobce nepřináší žádný argument, pro který by toto ustanovení aplikovatelným být mělo. Naopak závěr žalovaného, podle něhož aplikovatelným není, považuje soud s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti za plně odůvodnitelný. Při zkoumání této otázky je třeba vycházet z Oznámení Evropské komise zveřejněného v Úředním věstníku Evropských společenství pod č. 2004/C 101/07, které v bodu 97. pamatuje na situace, kdy je posuzováno možné zneužití dominantního postavení pokrývající pouze část členského státu (tu území Ústeckého kraje). Podle tohoto bodu obchod mezi členskými státy zpravidla musí být považován za způsobilý citelného ovlivnění (a tedy komunitární prvek by byl splněn, a tak by se čl. 82 Smlouvy ES aplikoval), jestliže dominantní postavení by pokrývalo část členského státu, která tvoří podstatnou část společného trhu, a zneužití by ztěžovalo soutěžitelům z jiných členských států získání přístupu na trh, na němž je soutěžitel dominantním. V tomto případě území Ústeckého kraje není důvodu považovat za podstatnou část společného trhu, nadto podstata zneužití nemohla vyvolat důsledek, jenž by spočíval ve ztížení přístupu na trh; jednání žalobce bylo jednáním lokálním, ve vztahu k Ústeckému kraji a ve vztahu k cestujícím, nikoli ani nepřímo ve vztahu k jiným potenciálním soutěžitelům, jež by na trh mohl vstoupit (tu zejména soutěžitelů ze zahraničí). Neindikoval-li tedy žalobce žádnou skutečnost, jež by mohla nasvědčovat splnění podmínky citelného ovlivnění obchodu mezi členskými státy a pokud ani žalovaný žádnou takovou skutečnost nezjistil, nepochybil; ani soud totiž ve skutkových okolnostech takovou skutečnost nespatřuje.

Irelevantní je v právě projednávané věci vztah čl. 14 odst. 1 Nařízení Rady EHS č. 1191/69 a § 19 silničního zákona, i otázka oprávnění kraje uzavírat za stát smlouvy o závazku veřejné služby. Stejně tak není z pohledu právního posouzení jednání žalobce ve smyslu ZOHS rozhodující skutečnost, zda smlouva o závazku veřejné služby byla uzavřena či vypovězena platně, popř. ke kterému dni účinnost výpovědi nastala, případně jiné sporné otázky mezi žalobcem a Ústeckým krajem, případně ani

fakt prolínání soukromého a veřejného práva, a ani výsledky prošetření trestních oznámení, které byly mezi žalobcem a Ústeckým krajem vzájemně podávány. Tyto otázky nemají pro posouzení jednání podle ZOHS jakýkoli význam, nešlo tedy o otázky předběžné, na jejichž vyřešení by mohlo záviset napadené rozhodnutí. Ať už závazek veřejné smlouvy existoval či nikoli a ať už k jeho sjednání byl se žalobcem oprávněn kdokoli, tyto skutečnosti ničeho nemění na podstatě žalobcova jednání, které bylo shledáno protisoutěžním, tedy na oznámení ukončení dlouhodobé spolupráce (dlouhodobého poskytování služeb) s pětidenním předstihem. Fakt nedostatečného předstihu oznámení ukončení spolupráce s obchodním partnerem před jeho uskutečněním nijak s regulací vyplývající ze shora uvedených právních předpisů nesouvisí. Žalovaný tedy nepochybil, pokud rozhodnutí jiných orgánů souvisejících s řešením těchto otázek nevyčkal, a není ani důvodu předkládat věc Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti § 19 odst. 1 silničního zákona, jak navrhuje žalobce.

Stejně tak posouzení žalobního tvrzení, podle něhož zajišťování veřejné linkové osobní dopravy v režimu závazku veřejné služby není založeno existencí smlouvy o závazku veřejné služby, ale rozhodnutím správního úřadu o udělení licence, není pro věc relevantní. I kdyby bylo rozhodnuto o tom, že Ústecký kraj nebyl oprávněn uzavírat smlouvy o závazku veřejné služby, nemělo by toto rozhodnutí žádný vliv na posouzení věcné příslušnosti žalovaného k rozhodování v dané věci, ani na hmotněprávní závěr, jaký ve věci učinil. Žalobce dlouhodobě poskytoval plnění v rámci vztahu „žalobce – Ústecký kraj" a toto plnění přestal realizovat, aniž by mu bezprostředně před tímto jednáním (bezprostředně před 26.7.2006) předcházel vznik jakékoli skutečnosti, jež související se zpochybněním existence závazku veřejné služby; tyto skutečnosti lze dovozovat nejméně pro období tří měsíců před realizací jednání, jež bylo shledáno jako protiprávní.

Důvodnou není ani námitka žalobce směřující do nesprávného vymezení relevantního trhu. V § 2 odst. 2 ZOHS sice není obsažena samostatná definice geografické stránky relevantního trhu, definice tam obsažená však obsahuje pravidlo, podle něhož shodnost, srovnatelnost nebo vzájemná zastupitelnost zboží se posuzuje na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedních území. Obdobně z bodu 8. Oznámení Evropské komise zveřejněného v Úředním věstníku Evropských společenství pod č. 97/C 372/03 se podává, že relevantní geografický trh zahrnuje oblast, ve které se dotyčné podniky účastní dodávky a poptávky výrobků nebo služeb, kde jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně stejnorodé a která může být odlišena od sousedních geografických oblastí. Z těchto důvodů se tedy při vymezování geografické stránky relevantního trhu žalovaný věnoval otázce vnitřní homogenity podmínek na příslušném území a jejich odlišitelnosti od území jiného, sousedícího (zejména bod 52. na str. 14 rozhodnutí prvostupňového), a postupoval tak zcela zákonně. Vymezení trhu coby spádového území jednotlivých vyšších územních samosprávných celků je nadto správně věcně odůvodněno; správně poukazuje žalovaný na skutečnost, že rozsah regionální dopravní obslužnosti je stanoven samostatně jednotlivými kraji (tu Ústeckým krajem), stejně tak podmínky pro provozování autobusové dopravy v jednotlivých krajích se mohou navzájem lišit. Pak jsou tedy územími, která jsou vnitřně homogenní a navenek odlišitelná od území sousedících, území jednotlivých krajů, v nichž jsou samostatně

definovány podmínky poskytování služby a ty též jednotlivými kraji kontrahovány. Na území všech krajů je sice dán týž zájem na zajištění dopravní obslužnosti (obecně řečeno ať už závazkem veřejné služby či bez něj), ten je však realizován jednotlivými kraji samostatně. Proto je v tomto případě důvodu vymezit relevantní trh po stránce geografické územím Ústeckého kraje, jak učinil žalovaný.

Na shora vymezeném území pak skutečně žalobce dosahoval tržního podílu blížícího se hranici 100%. Podrobně se žalovaný touto otázkou zabýval zejména v bodech 55. až 57. prvostupňového rozhodnutí a jeho závěry jsou pro soud přezkoumatelné, zákonné a věcně správné. Ustanovení § 10 odst. 1 ZOHS upravuje legální definici dominantního postavení. Podle této definice má dominantní postavení na trhu soutěžitel nebo společně více soutěžitelů (pak se takový stav označuje jako společná či kolektivní dominance), kterým jejich tržní síla umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Definice zde uvedená je inspirována definicí, kterou k pojmu dominantní postavení opakovaně podal Evropský soudní dvůr, podle níž jde o postavení determinované silou, kterou podnik má a která mu umožňuje bránit zachování efektivní hospodářské soutěže, neboť mu dává moc chovat se ve značné míře nezávisle na svých konkurentech, zákaznících (i spotřebitelích). Takto bylo dominantní postavení definováno např. v rozsudcích Evropského soudního dvora *„United Brands"* (rozsudek C-27/76, United Brands v. Commission, 1978, ECR-207), *„Michelin"* (rozsudek C-322/81, NV Nederlandsche Baden-Industrie Michelin v. Commission, 1983 ECR 3461) nebo *„Hoffmann-La Roche"* (rozsudek C-85/76, Hoffman-La Roche & Co AG v. Commission, 1979, ECR 461). V době, kdy došlo ke zkoumanému jednání, byl na vymezeném trhu soutěžně činným jeden silný subjekt (žalobce) a kromě něj několik dalších dopravců s tržními podíly marginálními. Žalobce tedy v tomto období dodával cca tři čtvrtiny plnění (konkrétní údaje vztáhl žalovaný k roku 2005, přičemž ani žalobce neindikoval, že by v následujícím roce až do 8.9.2006 nastaly okolnosti, v jejichž důsledku by byly údaje modifikovány). Existence dominantního postavení je sice dána souborem faktorů, z nichž se dovozuje celková tržní síla (§ 10 odst. 2 ZOHS), nicméně hlavním určovatelem zůstává velikost tržního podílu. Dosahuje-li tržní podíl cca 75% a je-li v tomto kritériu odstup dalších soutěžitelů značný (z podkladu rozhodnutí ve vztahu k roku 2005 vyplývá, že ostatních soutěžitelů bylo 18 a mezi ně se zbylý tržní podíl dělil), neuvádí-li ani žalobce žádnou skutečnost, jež by byla subsumovatelnou pod některé z kritérií uvedených v § 10 odst. 2 ZOHS, a nenasvědčuje-li nic tomu, že by jakákoli taková skutečnost, která by vyvracela existenci dominantního postavení odvozeného primárně od vysokého tržního podílu, existovala, pak prokázání shora uvedeného tržního podílu postačuje pro konstatování žalobcovy dominance. Postavení žalobce na území Ústeckého kraje v oblasti autobusové dopravy dané jeho tržním podílem bylo tak silné, že mu to umožňovalo chovat se na trhu nezávisle na reakcích jiných účastníků trhu a spotřebitelů, neboť se nemusel důvodně obávat odlivu zákazníků (spotřebitelů – cestujících) k jiným dopravcům. I z judikatury Evropského soudního dvora vyplývá, že velmi vysoký tržní podíl překračující hranici 75 %, držený po relativně dlouhou dobu, je tak silnou indicií, že pro prokázání dominantního postavení není většinou třeba posuzovat další kritéria (shora citovaný rozsudek *„Hoffmann-La Roche")*. Stejně tak tržní podíly pohybující se konstantně v rozmezí 63–66 % jsou považovány za důkaz existence dominantního

postavení, zvláště je-li tato skutečnost potvrzena velkým odstupem tržních podílů nejbližších konkurentů, kteří mají cca 15% a 6% tržní podíly (opět rozsudek *„Hoffmann-La Roche"*). Teprve tržní podíl v rozmezí 40–45 % neumožňuje přijmout automaticky závěr o existenci dominantního postavení, přičemž tento závěr by mohl být případně učiněn s ohledem na množství a sílu jiných soutěžitelů účastnících se hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu (shora citovaný rozsudek *„United Brands"*). S ohledem na shora uvedené tedy i soud považuje existenci dominantního postavení žalobce za prokázanou a způsob, jakým se žalovaný s touto otázkou vypořádal, považuje s ohledem na zjištěné skutečnosti za dostačující. Fakt, že je žalobce „podnikatelsky závislý" na odběratelích svých služeb, jak žalobce uvádí, totiž nijak neprolamuje možnost zneužití dominantního postavení k jejich újmě; každý podnikatel je totiž „podnikatelsky závislý" na tržbách za plnění, jež poskytuje.

Důvodné nejsou ani žalobcovy námitky proti samotnému hmotněprávnímu posouzení žalobcova jednání.

Pokud má soud vyjít z jednoho z obecných postulátů posuzování dominantova jednání, podle něhož zjednodušeně řečeno v případě, že dominant čelí konkurenci férovými prostředky, nejde o zneužití dominantního postavení, pak v žalobcově jednání nelze *a priori* shledávat prvek nefér postupu ve vztahu ke konkurenci. Tu se žalobce nijak nesnažil vytlačit, vůči ní žalobcovo jednání namířeno nebylo. Šlo o jednání, které bylo fakticky „odvetným opatřením" proti předchozímu jednání Ústeckého kraje. Za prokázané soud považuje, že žalobce byl s Ústeckým krajem (ten byl v postavení objednatele žalobcových služeb) v dlouhodobém sporu. Rovněž má soud za prokázané, že Ústecký kraj vypověděl žalobci smlouvu o závazku veřejné služby v oblasti provozování autobusové dopravy. Bez ohledu na to, že mezi žalobcem a Ústeckým krajem vznikl spor o to, kdy výpovědní lhůta uplynula (zda dne 30.4.2006 nebo dne 31.5.2006), Ústecký kraj uhradil prokazatelnou ztrátu naposledy za duben 2006 v květnu 2006. Žalobce však nadále poskytoval veškeré služby v nezměněném rozsahu na linkách dle udělených licencí a jízdních řádů i poté, kdy Ústecký kraj za tuto dobu prokazatelnou ztrátu vznikající z provozu spojů na předmětných linkách již nehradil. Již od února 2006 byla vedena mezi oběma stranami intenzivní komunikace týkající se finančního protiplnění Ústeckého kraje za žalobcem poskytované služby, ze žádného úkonu uskutečněného před 26.7.2006 však explicitně nevyplynulo, že by žalobce provoz na některých linkách skutečně hodlal přerušit, na jakých konkrétních linkách kterých konkrétních spojů, v jakém rozsahu a k jakému dni; ani žádné konkludentní jednání, z něhož by mohlo být jasně podáváno, že dne 1.8.2006 dojde k přerušení provozu, z korespondence tvořící obsah správního spisu nevyplývá. Ve světle skutečnosti, že k oznámení přerušení ke dni 1.8.2006 došlo dne 26.7.2006, nic nemění fakt zdůrazňovaný žalobcem, že z dopisu ze dne 3.3.2006 určeného Ústeckému kraji mělo vyplynout, že žalobce bude závazek veřejné dopravy vykonávat pouze za jejich úhradu, s tím, že o dalších nárocích žalobce rozhodnou soudy nebo Ministerstvo dopravy, ani že snad již od února 2006 měl být Ústecký kraj o (co do času a rozsahu nekonkrétní, a tedy hypotetické) možnosti výluky v rámci eskalace sporu informován a že měl být srozuměn se svými možnostmi zajištění dopravy formou vrchnostenského nařízení. Nemůže tak obstát žalobní argumentace, podle níž si musel být Ústecký kraj vědom toho, že žalobce provoz zastaví, jakmile mu dojdou

prostředky, neboť neexistovalo objektivní informace o tom, kdy se tak má stát. Poprvé bylo přerušení provozu konkrétně oznámeno až dne 26.7.2006, mělo se tak stát ke dni 1.8.2006. Tak se také stalo. Pro soud tu nemůže být rozhodující, že žádná právní norma žalobci neukládala oznámit přerušení provozu písemně, ani to, že možné přerušení provozu bylo možné při určitém vývoji sporu mezi žalobcem a Ústeckým krajem předpokládat (což dokládají mediální vyjádření zástupců Ústeckého kraje, na která žalobce poukazuje, i sám fakt, že na linky provozované do té doby žalobcem byla v dobu roku 2006 vyhlášena výběrová řízení), stěžejní je, že oznámením o přerušení provozu žalobce coby soutěžitel v dominantním postavení vybočil z ustáleného stavu nastoleného mezi žalobcem a Ústeckým krajem a že tak učinil s razancí způsobenou toliko pětidenním předstihem oznámení před termínem avízovaného (a také uskutečněného) přerušení, když předtím nejméně po dobu téměř tří měsíců (od počátku května 2006 do konce července 2006) za téhož stavu plnění poskytoval.

Z napadeného rozhodnutí zřetelně vyplývá, že žalobce není postihován za to, že provoz na příslušných linkách příslušných spojů přerušil, nýbrž za to, jakým konkrétním způsobem tak učinil. Jasně žalovaný uzavřel (výroková část IV. prvostupňového rozhodnutí, napadeným rozhodnutím potvrzeného), že k porušení ZOHS nedošlo tím, že by dne 1.8.2006 bez objektivně ospravedlnitelného důvodu žalobce provoz přerušil. Žalovaný též jasně v napadeném rozhodnutí deklaruje, že žalobcova finanční situace byla nepříznivá a že byla způsobena jednáním Ústeckého kraje. Za vinu je ovšem zřetelně žalobci kladeno, že za situace, kdy určité plnění poskytovat dlouhodobě a kdy je poskytoval i v době, kdy mu za ně nebylo přiměřeně protiplněno, neposkytl objednateli těchto služeb (Ústeckému kraji) dostatečný časový prostor na to, aby plnění zajistil od jiného dodavatele. Ve světle těchto skutečností je pak nepodstatné, zda Ústecký kraj mohl či nemohl před 26.7.2006 vybrat jiného dodavatele služeb, tj. alternativu žalobce, popř. jiné otázky související se vznikem sporů mezi žalobcem a Ústeckým krajem, s jejich obsahem a s jejich řešeními, neboť posuzován je stav ke dni 26.7.2006, kdy žalobce služby bez ohledu na dřívější spory s Ústeckým krajem poskytoval a jejich poskytování poprvé jasně a konkrétně oznámil k datu 1.8.2006.

Je nyní na soudu, aby k žalobním námitkám posoudil, zda se jednalo ze strany soutěžitele v dominantním postavení (žalobce) o fair jednání, zda jeho možnost byla vyvolána tržní silou danou zejména tržním podílem, tedy zda za zjištěného skutkového stavu byl požadavek na dostatečný časový předstih oznámení o přerušení provozu před jeho avízovanou realizací důvodný.

Tu soud především musí uznat, že i soutěžitel v dominantním postavení je oprávněn hájit své postavení na trhu; to ostatně uznává i žalovaný v napadeném rozhodnutí. Závěr, jaký žalovaný učinil, tedy nijak nezpochybňuje (byť jinak důvodná) argumentace žalobce, že každý subjekt má vždy možnost hájit se tím, že jeho chování je objektivně ospravedlněno legitimními ekonomickými důvody, neboť k ukončení provozu objektivně ospravedlnitelné ekonomické důvody existovaly; to potvrdil i žalovaný a tato skutečnost spornou není. Jednání, kterým tak soutěžitel v dominantním postavení činí, nesmí být však zjevně nepřiměřené podmínkám panujícím na trhu.

Jde-li o jednání, které by soutěžitel v podstatné míře nemohl realizovat za situace, pokud by dominantním postavením nedisponoval, neboť by se musel důvodně obávat okamžitého vyplnění uvolněného místa konkurentem, jehož plnění by pro objednatele služeb představovalo plnohodnotnou alternativu, pak jde o jednání, které skutečně znaky zneužití dominantního postavení má. Žalobce realizoval své jednání za situace, kdy si coby osoba podnikatelsky působící v oboru konstantně po dlouhý časový úsek musel být vědom, že pro případ, kdy Ústecký kraj okamžitě neposkytne žalobcem požadované (dlužné) protiplnění, nebude schopen během několika dnů nalézt k žalobci alternativní subjekt, který by žalobcovo plnění mohl substituovat, a to přes veškeré nástroje, kterými k zajištění dopravní obslužnosti Ústecký kraj disponoval. I přes skutečnost, kterou namítá žalobce, tj. že na vyhrocení situace se podílel i sám Ústecký kraj, a sice tím, že službu od žalobce přijímal, aniž by za ni platil, soud shledává v žalobcově jednání prvek sofistikovaného nátlaku operujícího se spekulací, že to bude stejně on sám, komu by vrchnostensky mohlo být pro případ nastalé krize v zajištění dopravní obslužnosti provozování příslušných linek nařízeno (za povinnou úhradu ze strany Ústeckého kraje), když žalobce nadto i dne 26.7.2006 dával Ústeckému kraji zřetelně najevo, že pro případ uskutečnění jím požadovaného protiplnění ze strany Ústeckého kraje je připraven provozovat autobusovou dopravu na konkrétních linkách i nadále, a tedy je důvodu domnívat se, že žalobce předpokládal, že Ústecký kraj v důsledku žalobcova oznámení ukončení provozu své závazky přeci jen vyrovná. Tu soud poukazuje na žalobní tvrzení samotného žalobce, podle něhož i kdyby žalobce vyrozuměl Ústecký kraj o výluce s větším předstihem, tento by nebyl schopen zajistit náhradní dopravce, neboť ti neměli licence a situace by se musela řešit prostřednictvím vrchnostenského opatření, a tedy i tím žalobce demonstruje vědomí omezených možností, kterými v souvislosti s oznámením přerušení provozu Ústecký kraj disponoval. V žalobcově jednání je tedy i podle soudu přítomen prvek jednání z pozice síly, s vědomím, že Ústecký kraj nemohl v době mezi oznámením přerušení provozu a jeho realizací zajistit plnohodnotnou alternativu žalobcova plnění od jiného subjektu, a tedy že i pro případ, kdyby zvolil variantu vrchnostenského nařízení provozu, velice pravděpodobně by to byl opět žalobce, který by pro Ústecký kraj provoz zajišťoval, a pro případ, že by Ústecký kraj hodlal zajistit dopravní obslužnost bez vydání vrchnostenského nařízení, byl by to opět jedině žalobce, kdo by byl schopen dopravu nadále i po 1.8.2006 realizovat, což by nutně vyvolalo tlak na úhradu závazků Ústeckým krajem; s touto možností ostatně žalobce sám v oznámení ze dne 26.7.2006 spekuluje. Nemožnost okamžité adaptace na situaci, jež nastala po 26.7.2006, dle soudu dostatečně osvědčuje i postup ČSAD Česká Lípa, a.s. v období mezi 26.7.2006 a 1.8.2006, jak na něj žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně poukazuje a jeho význam pro soud správně vyhodnocuje.

Pokud poslední platba ze strany Ústeckého kraje byla ve prospěch žalobce realizovaná v květnu 2006, pak finanční ztráta žalobce z provozu nemohla natolik dramaticky narůst během několika dnů až koncem července, kdy přerušení provozu bylo oznámeno. Opak by tu pro dovození závěru o přiměřenosti okamžitého kroku musel prokázat žalobce, což neučinil. Žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že ztrátu z poskytování služeb žalobce zjistil až v červenci 2006, totiž žalobce neuvádí, a tedy neobstojí žalobní tvrzení, podle něhož měl žalovaný ignorovat důkazy, které žalobce v řízení předložil a ze kterých vyplývá, že o nutnosti výluky se

žalobce dozvěděl prokazatelně z účetních a dalších podkladů v měsíci červenci 2006. Podklady v tomto směru správním spisem neprocházejí. Naopak za odůvodněný považuje soud závěr žalovaného, že poznatek o nutnosti přerušení poskytovaných služeb na ztrátových linkách musel žalobce definitivně nabýt v souvislosti s ukončením úhrady prokazatelné ztráty ze strany Ústeckého kraje v posledním červnovém týdnu roku 2006, kdy nedošlo k úhradě ztráty za měsíc květen 2006. Tu je třeba zohlednit, že zpoždění plateb za účtovanou ztrátu se projevovalo již v průběhu celého roku 2006; za jednotlivá měsíční období od ledna 2006 do dubna 2006 byla příslušná částka ve prospěch žalobce uhrazena až ve čtvrtém týdnu měsíce následujícího, a tedy žalobce mohl i přes odmítavé stanovisko Ústeckého kraje předpokládat, že úhrada za měsíc květen 2006 proběhne koncem června 2006. Tak se však již nestalo, a tedy přinejmenším od konce června 2006 měl žalobce k ukončení provozu tytéž důvody, jako koncem července 2006, kdy přerušení provozu Ústeckému kraji oznamoval. Na žádnou konkrétní a verifikovatelnou objektivní skutečnost, která by byla pro něj skutečností „novou", jež nebyla dána koncem června 2006 a byla dána koncem července 2006, žalobce nepoukázal. Za tohoto stavu soud nutně musí uzavřít, že buď žalobce měl přerušení provozu ke dni 1.8.2006 oznámit dříve (v období po poslední platbě ze strany Ústeckého kraje), nebo měl k přerušení přikročit později než 1.8.2006, pokud se k tomuto kroku rozhodl až dne 26.7.2006.

V žalobcově situaci se zdá být podnikatelsky zcela racionální a odůvodněné, když další spolupráci posuzuje na základě výhod, které mu poskytuje protiplnění za jím poskytované služby. Způsobuje-li mu chování objednatele v případě dlouhodobě kontrahovaného plněné újmu, nelze po něm spravedlivě, a to ani za situace, kdy je soutěžitelem v dominantním postavení, požadovat, aby takové plnění nadále poskytoval. Po žalobci s ohledem na jeho postavení na trhu je však důvodné požadovat, aby ukončení spolupráce, jde-li o spolupráci dlouhodobou, která pokračovala i poté, kdy mezi žalobcem a objednatelem jeho služeb vznikl spor a kdy objednatel podle žalobce neplnil závazky, které vůči němu plnit měl, objednateli indikoval s dostatečným časovým předstihem. Irelevantní je žalobcovo tvrzení, že Ústecký kraj musel mít k 1.4.2006 připraven scénář kroků pro případ, že by žalobce přerušení služeb realizoval, neboť po 1.4.2006 žalobce nadále postupoval tak, jakoby smluvní vztah s Ústeckým krajem trval v nezměněném rozsahu i po výpovědi smlouvy o závazku veřejné služby, a to až do 1.8.2006. Přestože v žalobcově jednání nelze shledávat zřetelný protikonkurenční úmysl, je založeno na vědomí dostatečné tržní síly a na předpokladu vědomí negativního dopadu pro objednatele žalobcových služeb pro případ, že by po avízovaném přerušení provozu objednatel žalobcovým požadavkům nevyhověl. Zohlední-li soud pro právě projednávanou věc příznačný závěr Soudu první instance ve věci *„British Plaster Board"* (T-65/89, BPB Industrie and British Gypsum proti Komisi, 1993, ECR II-389), pak musí konstatovat, že sama skutečnost, že soutěžitel disponuje dominantním postavením, jej sice vystavuje přísnější reglementaci oproti soutěžiteli, který takovým postavením nedisponuje, avšak nijak neprolamuje jeho základní právo chránit své obchodní zájmy, pokud mohou být ohroženy. Uskutečnění přiměřených kroků k ochraně svých zájmů mu musí být za všech okolností umožněno. Ve sdělení ukončení dlouhodobé spolupráce, která pokračovala i po vzniku sporu mezi smluvními stranami a neplnění závazků žalobcova smluvního partnera k představám žalobce, soud sice shledává přiměřený krok

k ochraně žalobcových podnikatelských zájmů, nicméně načasování sdělení ukončení spolupráce s ohledem na termín, k němuž měla být spolupráce ukončena, není krokem přiměřeným.

Soud tedy v otázce hmotněprávního jednání žalobcova jednání uzavírá, že ve vztahu k žalobci nebyla deklarována povinnost setrvávat ve vztahu s Ústeckým krajem, byla-li spolupráce pro žalobce za podmínek zhoršujících se zejména v průběhu prvního pololetí roku 2006; povinnost poskytovat svoje služby „za každou cenu" žalobce nepochybně nemá. Je však spravedlivé a doktrínou soutěžního práva plně odůvodněné po něm coby po dominantním soutěžiteli s podílem na relevantním trhu dosahujícím 75% a disponujícím mimo jiné i materiálními a organizačními kapacitami požadovat, aby rozhodnutí o tom, že spolupráci ukončí, sdělil s dostatečným časovým předstihem, zvláště za situace, kdy on sám musel mít velmi pravděpodobně představu o využití svých kapacit materiálních (autobusy) i personálních (řidiči) po dni 1.8.2006 dříve, než dne 26.7.2006. Opačný předpoklad by neobstál již ve světle samotné podnikatelské logiky. Pod právní ochranou tedy nemůže být postup dominanta, který zastaví poskytování svých služeb, jež poskytoval dlouhodobě, neboť potenciální konkurenti z řad jiných soutěžitelů nejsou kapacitně schopni vykrýt výpadek v poskytování takových služeb, což se projeví negativně jak ve vztahu k objednateli těchto služeb, tak ve vztahu ke spotřebitelům. Zákaz takového postupu ani v případě soutěžitele v dominantním postavení není absolutní; výjimku zakládají objektivně ospravedlnitelné důvody, mezi které lze jistě řadit neplnění smluvních závazků objednatelem služeb či dlouhodobá ztrátovost poskytování služeb. Konkrétně tedy ani v právě projednávané věci nemohlo být po žalobci spravedlivě požadováno, aby služby v nezměněném rozsahu poskytoval i nadále, nedostávalo-li se mu za jejich poskytování adekvátního protiplnění. Jinou otázkou je však způsob a intenzita žalobcova jednání; tu je zcela odůvodněný závěr žalovaného, podle něhož soutěžitel v dominantním postavení poskytující pravidelné služby dlouhodobě nemůže přerušit jejich poskytování, aniž by svůj záměr indikoval s časovým předstihem umožňujícím adaptaci na takovou situaci. Charakter veřejné linkové autobusové dopravy, rozsah linek a spojů, které žalobce pokrýval, vysoký tržní podíl žalobce na relevantním trhu, potřeba materiálního i personálního zázemí pro zajištění náhradní autobusové dopravy a administrativní bariéra způsobená potřebou licence pro alternativního dodavatele těchto služeb jsou skutečnosti, které z pětidenní lhůty pro ukončení provozu, jak ji žalobce zvolil, činí lhůtu nepřiměřenou. Nic na tom nemění, že vzájemný spor mezi žalobcem a Ústeckým krajem mohl spoluvyvolat Ústecký kraj. Nic na tom nemění ani fakt, že Ústecký kraj mohl situaci řešit vydáním vrchnostenského nařízení, neboť to mohlo být vydáno až v okamžiku, kdy kritická situace reálně nastala (nikoli tedy pro případ, že nastane), nadto i vydávání takového nařízení za shora popsaného skutkového stavu je nutno považovat až za důsledek žalobcova jednání, který fakticky mohl působit pro žalobce příznivě, neboť on sám by ve skutečnosti služby poskytoval i nadále (tu na základě vydání vrchnostenského nařízení), neboť jako jediný toho byl schopen. Nic na tom konečně nemění ani fakt, že jiný soutěžitel (ČSAD Česká Lípa, a.s.) měl na základě nově uzavřené smlouvy o závazku veřejné služby s Ústeckým krajem ze dne 2.6.2006 poskytovat služby veřejné linkové autobusové dopravy namísto žalobce; ten totiž následně dne 9.6.2006 zažádal o vydání licence, nicméně zpětvzetí jeho žádosti po jednání žalobce (přípisem ze dne 2.8.2006) má i podle soudu

logickou souvislost s nemožností začít tyto služby poskytovat včas, tj. po avízu jejich ukončení žalobcem. Tím je v souhrnu dostatečně prokázána i nemožnost opatření si plně kompatibilního substitutu žalobcova plnění ze strany Ústeckého kraje, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí.

Soud se tedy ztotožňuje se závěry, jak jsou podány zejména v bodech 28. až 55. napadeného rozhodnutí a 58. až 70. prvostupňového rozhodnutí. Soud by tu mohl závěry žalovaného zopakovat, případně je vyjádřit jinými slovy, nicméně jde podle soudu o závěry natolik přiléhavé zjištěnému skutkovému stavu, že je namístě na ně odkázat a konstatovat jejich zákonnost a věcnou správnost. V tomto ohledu netřeba dalšího doplňování dokazování.

Pokud jde o naplnění formálních i materiálních znaků deliktu, ani tu není žaloba důvodná. Znaky naplnění správního deliktu podle § 11 odst. 1 ZOHS jsou existence dominantního postavení a jednání, jež má příčinnou souvislost s existencí dominantního postavení, které způsobilo újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Žalobce byl soutěžitelem v dominantním postavení a jeho jednání mělo souvislost s jeho existencí; žalobce si musel být vědom své tržní síly a důsledků svého jednání, k tomu se soud vyjádřil shora. Znakem naplnění skutkové podstaty zneužití dominantního postavení je i újma způsobená jiným soutěžitelům, nebo spotřebitelům v důsledku protisoutěžního chování dominantního soutěžitele. Pojem „újma" je širším právním pojmem, který zahrnuje všechny škodlivé následky, bez ohledu na to, zda jsou materiální povahy a zda jsou vyčíslitelné v penězích. Materiální újma vyjádřitelná v penězích (škoda) zahrnuje jak škodu skutečnou, tak ušlý zisk. Kromě přímé materiální škody lze za újmu považovat ztrátu zákazníků, ztrátu postavení na trhu, potřebu překonávat v důsledku dominantova jednání vniklé bariéry vstupu na trh, ale také vzniklou potřebu subjektu, u něhož je vznik újmy zkoumán, činit v bezprostřední reakci na dominantovo jednání i takové úkony, které by za jiných okolností činit nemusel, tj. potřebu aktivizovat se a odvracet pro něj nepříznivé dopady dominantova jednání. Újmu přitom není zapotřebí ve vztahu k jednotlivým účastníkům trhu přesně kvantifikovat, je však třeba konkretizovat, v čem taková újma spočívá. V tomto smyslu je podmínka vzniku újmy naplněna. Dovodil-li žalovaný, že žalobcovým jednáním vznikla újma konečným spotřebitelům, tj. cestujícím poptávajícím služby veřejné linkové autobusové dopravy v ústeckém regionu, kteří v důsledku nemožnosti přizpůsobit se nastalé situaci, resp. objektivní nemožnosti zajisti dopravní obslužnost ze strany Ústeckého kraje, neměli možnost odebrat služby od jiného dodavatele, pak jde o závěr zákonný a zjištěným skutkovým stavem odůvodněný. Správně žalovaný dovodil, že citelnost újmy byla zesílena jednak tím, že přerušení provozu spojů se týkalo celého Ústeckého kraje, jednak tím, že se jednalo o spoje, resp. linky, které cestujícím umožňují uspokojovat jejich základní přepravní potřeby. Materiálním znakem správního deliktu sice obecně je určitá společenská nebezpečnost jednání, nicméně ta je do ZOHS promítnuta a pro účely správního deliktu „zneužití dominantního postavení" konkretizována coby jednání dominanta způsobující újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům (§ 11 odst. 1 ZOHS), a tedy žalobcem namítaná absence materiálního znaku tu podle soudu dána není. Znaky zneužití dominantního postavení jsou tedy bezezbytku naplněny. Konstrukce § 11 odst. 1 ZOHS umožňuje, aby jednání, jež naplňuje shora uvedené znaky, bylo postiženo jak

podle jednotlivých skutkových podstat zneužití (forem) vyjádřených v § 11 odst. 1 písm. a) až f) ZOHS, tak podle samotné generální klauzule proti zneužití dominantního postavení obsažené v návětí § 11 odst. 1 ZOHS. Výčet jednotlivých skutkových podstat (forem) zneužití v § 11 odst. 1 písm. a) až f) ZOHS je jen demonstrativní („*...zejména...*" v návětí § 11 odst. 1 ZOHS). Pokud tedy žalovaný dovodil, že jednání žalobce má charakter zneužití podle návětí § 11 odst. 1 ZOHS, nemusel jeho jednání subsumovat pod některou z (nejčastějších) forem zneužití, nýbrž mohl konstatovat porušení § 11 odst. 1 ZOHS. Pokud tak žalovaný učinil, pak ani v tom tedy nepochybil.

Ve vztahu k žalobním tvrzením napadajícím zákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nesprávného hmotněprávního posouzení žalobcova jednání tedy soud souhrnně uzavírá, že se zabýval těmi skutečnostmi, jež považuje z tohoto pohledu za rozhodující: zda je žalobce soutěžitelem, zda není coby soutěžitel poskytující služby obecného hospodářského významu vyjmut z působnosti ZOHS a zda je soutěžitelem v dominantním postavení na správně vymezeném relevantním trhu; na tyto otázky odpověděl soud ve vztahu k napadenému rozhodnutí příznivě a závěry žalovaného považuje za zákonné a věcně správné. Dále se soud zabýval samotným posouzením žalobcova jednání; tu se musel soustředit na zodpovězení následující otázek: zda v období předcházejícím dni 26.7.2006 dopravu provozoval dlouhodobě a pravidelně, zda ji provozoval i poté, co došlo mezi ním a Ústeckým krajem k eskalaci sporu, zda ji provozoval za „normálních podmínek" (tj. podmínek odpovídajících předchozímu poskytování týchž služeb) i poté, kdy Ústecký kraj vypověděl smlouvu a kdy vzájemný vztah žalobce a Ústeckého kraje vykazoval rysy „přetahování se" o to, kdo vyjde z eskalovaného sporu mezi oběma stranami úspěšněji, zda skutečně přerušení provozu ke dni 1.8.2006 oznámil a zda jej také realizoval, zda až oznámení ze dne 26.7.2006 bylo prvním jasným a konkrétním oznámením přerušení provozu ve vztahu k Ústeckému kraji a konečně zda lhůta mezi dnem oznámení přerušení provozu a dnem, k němuž měl být provoz přerušen (a také přerušen byl) je s ohledem na žalobcovo postavení na trhu, na okamžik, k němuž si musel být žalobce vědom důvodů, pro které přerušení provozu oznámil, a na schopnosti Ústeckého kraje a cestujících na vzniklou situaci reagovat byla dostatečnou či nikoli. I v těchto otázkách považuje závěry žalovaného za zákonné a věcně správné. Otázkami ve vztahu k přezkumu napadeného rozhodnutí nikoli stěžejními přitom pro soud byly otázky týkající se vzniku a zániku závazku veřejné služby, otázky výsledků prověření trestních oznámení, která mezi účastníky sporu „žalobce – Ústecký kraj" vzájemně padala, i otázky předchozího postoje žalovaného k chování Ústeckého kraje poté, kdy žalobce podal k žalovanému podnět proti Ústeckému kraji. Stejně tak není důvodu se zabývat hypotetickými úvahami o tom, co by se stalo v případě, že by provoz dopravy byl jasně a konkrétně (ke konkrétnímu datu ve vztahu ke konkrétním spojům a linkám) oznámen ze strany žalobce dříve, tj. zda by i delší lhůta byla lhůtou nepřiměřenou, resp. jaká lhůta by byla pro potřebu adaptace Ústeckého kraje na vzniklou situaci lhůtou přiměřenou a jak (s využitím jakých nástrojů a v jakých lhůtách) by v případě dřívějšího oznámení přerušení provozu Ústecký kraj postupoval. Bylo-li přitom až oznámení ze dne 26.7.2006 prvním jasným a konkrétním oznámením přerušení provozu ve vztahu k Ústeckému kraji, pak nejsou pro posouzení věci rozhodující ani hypotetická avíza právních poradců Ústeckého kraje, která s možností přerušení

dopravy již před 26.7.2006 podle žalobce operovala a podle nichž se mohl a měl Ústecký kraj na přerušení dopravy předem připravit, jak žalobce argumentoval; nejvýše se mohlo jednat o stanoviska interního charakteru (byť zpracovaná externími právními poradci Ústeckého kraje), nikoli o stanoviska zachycující vůli žalobce dopravu ke konkrétnímu datu přerušit.

Namítá-li žalobce vadu výrokové části II. prvostupňového rozhodnutí, napadeným rozhodnutím potvrzeného, zejména její neurčitost, ani toto žalobní tvrzení není důvodné. Vyslovení zákazu jednání, jež bylo shledáno protiprávním podle § 11 odst. 1 ZOHS, vyplývá z § 11 odst. 2 ZOHS. Shledal-li tedy žalovaný, že žalobce porušil ZOHS, tuto skutečnost deklaroval (výrokovou částí I. prvostupňového rozhodnutí) a takové jednání do budoucna zakázal (výrokovou částí II. napadeného rozhodnutí); postupoval tak v souladu s § 11 odst. 2 ZOHS. Výroková část zakazující deliktní jednání do budoucna má pro žalobce takový význam, že mu indikuje, jaké jednání „typově" do budoucna nesmí uskutečnit. Je logické, že v budoucnu již nemůže nastat situace, že by žalobce „dne 26.7.2006 oznamoval přerušení provozu linek na konkrétních spojích ke dni 1.8.2006", nicméně žalobce přesto může za srovnatelných skutkových okolností obdobné přerušení svým obchodním partnerům oznamovat; výroková část II. prvostupňového rozhodnutí přitom znamená, že za srovnatelných skutkových okolností nemůže žalobce v budoucnu jednat totožně, jako jednal dne 26.7.2006, tj. způsobem, který byl shledán výrokovou částí I. prvostupňového rozhodnutí protiprávním. Zakazuje se tedy jednání, jež by bylo typově totožné s jednáním, ohledně něhož byla deklarována protiprávnost. Výroková část II. prvostupňového rozhodnutí je přitom jasná, srozumitelná a určitá. Vyjadřuje se v ní podle jakého ustanovení, komu a co se zakazuje, přitom odkazuje-li se v konkretizaci jednání, které je zakazováno, na výrokovou část I. prvostupňového rozhodnutí, jde o konkretizaci zakazovaného jednání přesnou a určitou, jež má oporu v § 11 odst. 2 ZOHS.

Ze shora uvedeného též vyplývá, že výroková část I. prvostupňového rozhodnutí společně s návětím (znělkou) rozhodnutí je jasným a pro žalobce zřetelným výrokem o vině obsahujícím všechny znaky správního deliktu – tedy zneužití dominantního postavení podle § 11 odst. 1 ZOHS. Konkretizuje jednání žalobce, jeho postavení na konkrétním trhu coby dominantní, nadto i újmu způsobenou žalobcovým jednáním. Rovněž je jasně konkretizováno správní řízení, v němž je rozhodnutí vydáváno. V dikci výrokových částí prvostupňového rozhodnutí, napadeným rozhodnutím potvrzeného, tedy soud namítané vady neshledává.

Pokud jde o poučení obsažené v prvostupňovém rozhodnutí, v němž podle žalobce není uvedeno datum, od kterého se počítá běh lhůty pro podání opravného prostředku, tu soud konstatuje, že žalobci muselo být a bylo zcela zřejmé, odkdy se tato lhůta počítá; rozklad podal v této lhůtě, z jeho obsahu nevyplývá, že by s ohledem na neuvedení data, od kterého je lhůta pro jeho podání počítána, byl rozklad nekompletní, a tedy neuvedení tohoto údaje se na jeho právech nikterak negativně neprojevilo.

Pokud žalobce namítá, že nebyl vyrozuměn o skončení dokazování ve druhém stupni správního řízení před vydáním napadeného rozhodnutí, pak soud tomuto tvrzení přisvědčuje, nejde však o pochybení žalovaného. Z obsahu správního spisu vyplývá, že ve druhém stupni správního řízení nebylo dokazováno; to bylo ukončeno již před vydáním rozhodnutí prvostupňového, přitom před jeho vydáním byla tato možnost žalobci poskytnuta. Uváží-li soud smysl § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož musí být dána účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí, pak jde o ustanovení garantující účastníkům správního řízení možnost být seznámen s celým podkladem rozhodnutí ve stavu, v jakém se nachází v okamžiku vydání rozhodnutí ve věci, tj. být poté, co je shromážděn podklad rozhodnutí, seznámen s tím, o jaký konkrétní podklad se bude rozhodnutí ve věci opírat, a materializované právo k tomu uplatnit případné procesní návrhy. Nebylo-li ve druhém stupni správního řízení dokazováno, byl podklad rozhodnutí totožný s podkladem před vydáním prvostupňového rozhodnutí, kdy žalobcovo právo podávané z § 36 odst. 3 správního řádu mu upřeno nebylo, vyjma doplnění o žalobcův opravný prostředek (rozklad), s nímž byl žalobce logicky seznámen. Návrh rozkladové komise, jak na potřebu jeho zpřístupnění žalobce poukazuje, přitom není podkladem rozhodnutí, neboť jde o výstup podkladu rozhodnutí, který kromě toho sám o sobě nemá pro žalobce coby účastníka správního řízení jakoukoli procesní relevanci. Nejde-li o podklad rozhodnutí a není-li na takovém návrhu ničeho k soudnímu přezkumu, pak nebylo třeba doplňovat dokazování o takový návrh. Pro tuto část procesních námitek je však podstatný závěr, že žalovaný žalobcovo právo podle § 36 odst. 3 správního řádu neporušil.

Na základě obsahu správního spisu soud přisvědčuje žalobcově tvrzení, že o provádění důkazů listinou nebyl učiněn záznam do spisu podle § 53 odst. 6 věty první správního řádu. Ve spise jsou založeny toliko listiny, jimiž byl proveden důkaz, nikoli formální záznam o provedení důkazů těmito listinami. Jde tedy o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 53 odst. 6 správního řádu), nicméně charakter tohoto pochybení sám o sobě neatakuje zákonnost napadeného rozhodnutí; jiná procesní pochybení, v jejichž souhrnu by k takovému ataku zákonnosti mohlo dojít, přitom soud nezjistil. I v případě, že by žalovaný o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se nijak nezměnila, tj. žalovaný by vycházel z týchž důkazů, z jakých vycházel, podklad rozhodnutí by byl materiálně týž, v napadeném rozhodnutí by bylo obsaženo totéž odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení vyplývá, že důkazy provedeny byly, žalobce přitom s nimi byl poté, kdy se staly součástí správního spisu, seznámen.

Žalobce též napadá odůvodnění rozhodnutí o pokutě, avšak toliko z toho důvodu, že se žalovaný nevypořádal s existencí materiální stránky deliktu, tj. nedostatkem společenské nebezpečnosti žalobcova jednání. Soud již shora podal, jaké jsou znaky správního deliktu „zneužití dominantního postavení“ a že v tomto případě byly bezezbytku splněny. Byla tak splněna míra společenské nebezpečnosti, jejíž nesplnění dává žalobce do souvislostí s nenaplněním znaků deliktu. Tato míra je, jak soud shora popsal, konkretizována jednáním dominanta a újmou jeho jednáním způsobenou. Materiální znaky deliktu korespondující s dopady žalobcova jednání jsou popsány zejména v bodech 100. (zákonem chráněný veřejný zájem na nenarušování

hospodářské soutěže zneužitím dominantního postavení), 102. (dopady na cestující) 103. a násl.(další zvažované okolnosti), které zohlednění naplnění materiálního znaku deliktu dokládají. Tato námitka tedy důvodnou není, přitom jiné výtky ve vztahu k pokutě, její výši a důvodům, žalobní body neobsahují.

Žaloba neobsahuje ani moderační návrh podle § 78 odst. 2 s.ř.s., k němuž by soud mohl za účelem dosažení co možná nejvyšší míry přiměřenosti uložené pokuty ve smyslu právě uvedeného ustanovení s.ř.s. samostatně moderativně uvážit o okolnostech předcházejících žalobcovu jednání, jež ze žaloby i z obsahu správního spisu vyplývají.

Ze shora uvedených důvodů tedy soud uzavírá, že žaloba není důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto by příslušelo přiznání náhrady nákladů řízení procesně úspěšnému žalovanému proti žalobci. Soud má však za to, že žalovanému nevznikly náklady přesahující běžné náklady jeho administrativní činnosti, nadto přiznání náhrady žalovaný nepožadoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, je přípustná kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s.ř.s., kterou lze podat do dvou týdnů po jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně, a to ve dvou vyhotoveních. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Brně dne 17.9.2008

Za správnost vyhotovení:
Lucie Gazdová

KRAJSKÝ SOUD * 72 * V BRNĚ

JUDr. Jaroslav Tesák, Ph.D., v.r.
předseda senátu